

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

MILAN KRIVANJA
1301 N. COURTHOUSE RD.
APT. 1406
ARLINGTON, VA 22201-2537

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

AMERIŠKA DOMOVINA, NOVEMBER 25, 1993

ISSN Number: 0164-680X

50c

Vol. 95 - No. 46 (USPS 024100)

Lausche Foundation grants \$62,200 in '92

The Frances and Jane S. Lausche Foundation in 1992 distributed grants totaling \$62,200.00

Recipients of the donations were:

American Slovenian Catholic Union (graduate school scholarship)

American Mutual Life Association (graduate school scholarship)

Fantje Na Vasi

Our Lady of Lourdes Shrine

Bishop Baraga Association

Korotan

Slovenian American

Heritage Foundation

Slomsek Association

St. Vitus School (music program)

St. Vitus Slovenian School

Catholic Mission Aid

Cleveland State University

Cleveland Marshall College of Law

Kres Slovenian Folklore

Group

Slovene Home for the Aged

St. Mary's Church

Zarja Singing Society

Jadran Singing Society

Glasbena Matica Singing Society

Catholic Hunger and Shelter Fund

St. Vitus Endowment Trust Fund

St. Mary Endowment Fund

St. Lawrence Church

St. Vitus Alumni

St. Vitus Christian Mother's Club.

St. Mary's School Alumni

The Accounting Association of Dyke College

The Salvation Army

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

St. Mary's School

Alumni

The Accounting Association of Dyke College

The Salvation Army

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

Hurricane Andrew Relief Fund

The \$62,200 total for 1992 plus \$20,500 in grants for 1991 equals a grand sum of \$82,700 distributed to various non-profit organizations in the first two years of operation for The Frances and Jane S. Lausche Foundation given in memory of Senator Frank J. Lausche.

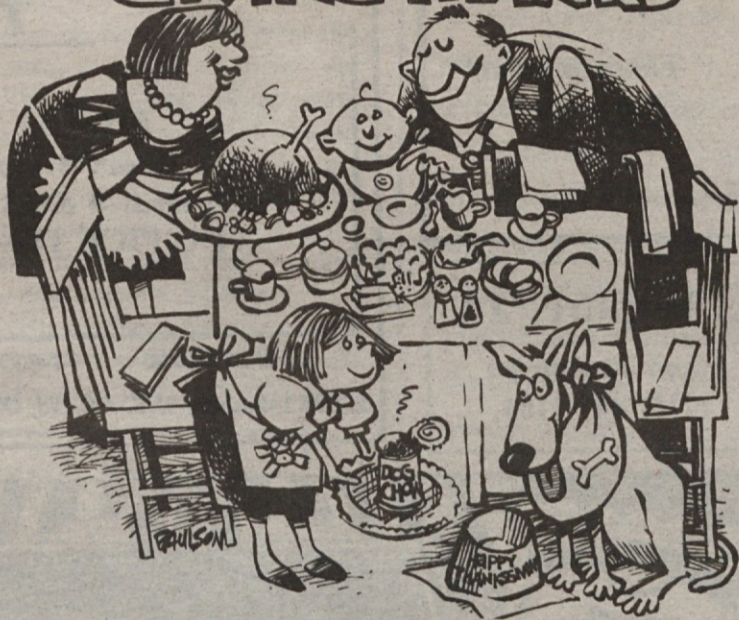

Mohars celebrate 40th anniversary

Louis and Mary Mohar of 29451 Valley View Drive, Wickliffe, Ohio celebrated their 40th Wedding Anniversary on Sunday, October 17th with a family dinner at Sterle's Slovenian Country House restaurant. Best wishes from family, friends and the staff of American Home.

100 WORDS MORE OR LESS
BY JOHN MERCINA

GIVING THANKS

THANK THE LORD FOR OUR FAMILIES
 HOLD A HAND OF A LOVED ONE
 ANSWER REQUESTS FOR help
 NURTURE the hope of others
 KISS those that are close to you
 SEE the ones that are LONELY
 GIVE OF YOURSELF
 IMITATE those that DO GOOD
 VISIT YOUR FAMILY
 INCREASE YOUR LOVE OF OTHERS
 NEGOTIATE A LASTING PEACE
 GIVE OF YOURSELF
 MAY YOU HAVE A BOUNTIFUL
 THANKSGIVING!

Pianist Dubravka Tomsic Is A Joy To Hear

by John von Rhein
Chicago Tribune Music Critic
October 26, 1993

There are knowledgeable music lovers who will tell you there is simply no pianist around today like Dubravka Tomsic, and they are right. You can attend piano recitals religiously and not hear anyone who inhabits music with her kind of absolute technical control or deep understanding of what that music can say to the human spirit.

The Slovenian pianist came to us almost literally out of the blue Sunday afternoon to open the piano series at Orchestra Hall, almost exactly 40 years after her American debut across the street at the Art Institute. One of the few pianists who can call themselves Arthur Rubinstein students, the Juilliard-trained Tomsic has only recently begun to reactivate her American career and word is slowly getting around how sensational she is.

If there were any justice in the world, every seat at Orchestra Hall would have been filled Sunday. The absentees (and where were all the local pianists?) missed a program of lapidary Scarlatti, sensitive Beethoven, evocative Debussy, and stunning Chopin.

Tomsic confines her emotional expression to the keyboard. She addressed the piano without bodily tension and doesn't exert herself the way other pianists do. But, then, she doesn't have to — everything is there beneath her fingers, in her mind and spirit.

Her Scarlatti group — gemlike miracles of legato and articulation — told you a true stylist had arrived. Her "Les Adieux" Sonata was perhaps not as commanding as that of some Beethoven pianists, but it could hardly have sustained a finer balance between linear clarity and chordal weight.

For this listener, however, her Debussy and Chopin towered above everything else. Her Debussy "Estampes" — a textbook example of adroit pedaling — avoided the usual misty vagueness that passes for Impressionistic style. The delicate Orientalisms of "Pagodas" were nicely touched on, while "Grenada" lifted you out of your seat with its subtle surges of color and rhythmic inflection.

If Tomsic's Chopin Scherzos inevitably called to mind the interpretations of her great

mentor, Rubinstein, they did so because they blended passion and poetry with all sorts of enlivening touches.

She didn't throw herself into the stormy opening of the B-minor scherzo as powerfully as some pianists, but took a more subtle tack, building expressive intensity as she went along coaxing warm, never hard or glassy, tones from the Hamburg Steinway.

Best of all was the B-flat minor Scherzo. The feline grace of her scale passages, her purling lyricism, her exquisite bel canto middle section, the impeccable control of the heroic pages — this was Chopin playing of rare quality that would have made her mentor very proud indeed.

Tomsic acknowledged the loud standing ovation with two encores: a marvelously fleet and gossamer Liszt "Gnomenreigen" and Villa-Lobos' "Polichinelle," a Rubinstein specialty that Rubinstein never played better. Tomsic must return to Chicago soon.

Thanks to Arlene (Lokar) Sunkel of Prudential Preferred Properties in Winnetka, Illinois for submitting this article.

ST. NICHOLAS TRADITION

St. Nicholas was a 4th Century bishop of Myra in Asia Minor. The legend of his paying three bags of gold to save three young women from bondage gave rise to several memorial observances in Europe and Asia, many of them involving gifts to children as rewards for good behavior.

In the European tradition, the Feast of St. Nicholas (Dec. 6), rather than Christmas, is the time of gift exchanges during the year-end holy-day season. Christmas is observed solely as a religious feast.

Among Slovenians, as long ago as the 12th Century St. Nicholas would visit villages during the night before his feast day, leaving treasures for children on the doorsteps of their families' homes. For those whose behavior was less than exemplary, there might be a switch or a piece of coal instead of a welcome object.

Today's Santa Claus generally is accepted as an outgrowth of the Dutch word for St. Nicholas.

Bonuttis' celebrate 50th anniversary

On Sunday, October 10, Attilio and Bruna Bonutti celebrated their 50th Wedding Anniversary, having been married in 1943 in the Cathedral of Gorizia, Italy in the midst of World War II.

Attilio and Bruna, with two sons and expecting a third child, moved to Cleveland on September 9, 1955 and settled in the St. Clair Slovenian neighborhood. There they were parishioners of St. Vitus Church. Attilio was a member of the Lira choir and their three sons, Lorenzo, Giancarlo and Anthony attended St. Vitus School.

In 1966 the Bonutti's moved to Euclid and in 1988 to Mayfield Village, during which time they have been members of St. Mary's Church in Collinwood where Attilio has been faithfully singing in the church choir.

They are both retired and enjoy spending their time gardening their incredibly beautiful, colorful yard.

Following an anniversary Mass celebrated by Father John Kumse at the church of St. Mary of the Assumption and warm congratulations with a bouquet of flowers from St. Mary's choir, the family and a few close

relatives and friends gathered for a private luncheon to honor the happy couple.

Giancarlo, who had recently celebrated his 25th anniversary as a Brother with the Marianist Order, came from Cincinnati. Anthony, a pilot with Delta Airlines, came from Atlanta, Georgia with his wife Elizabeth, daughter Victoria, and one-month-old son Christopher.

Thus, the honorees spent some very happy hours with their relatives and friends.

Congratulations and may they enjoy many more years of continued happiness!

Mini Christmas Concert at West Park

Circle 77 SNPJ M l a d i Slovenci will present their 24th annual mini-Christmas Concert on Sunday, December 5 at the West Park Slovenian National Home, 4583 W. 130th St. Doors open at 3 p.m.

At 4 p.m. music will commence with the Johnny Vadnal orchestra. It is our honor to have Johnny with us. During Vadnal's 1st intermission the children will entertain you with Slovenian Christmas songs as we have done in the last 24 years.

Again we thank the Board of Directors of West Park Hall for their support.

Also we want to thank

Alfred Zitnik and his family for their support for the last 23 years. Thanks to all parents who bring their children to practice; we want to thank Joe Lach, our accordionist, who has worked with us for 15 years.

Hope to see you all on Sunday, Dec. 5th.

For tickets or info call Marie Pivik 433-1941 or Albina Capek 888-1454. —Marie Pivik

Thanks

Thank you cordially for publishing the announcement of the death of Rev. Alojzij Luskar. Your kindness is greatly appreciated.

Sincerely,
Rudy Knez

Enclosed is a \$25.00 donation to the Ameriška Domovina.

Thank you very much for your generous donation!

NOSAN'S

Happy Thanksgiving

Slovenian Home Bakery

361-1863   **481-5670**
Cleveland   Euclid, Ohio

Baked Fresh Daily
Assorted Slovenian Pastries,
Potica, Krofi, Flancate
and assorted Specialty
Breads, Strudels, 8-Grain,
Rye and Vienna, Hlebec,
Style Bread

6413 St. Clair Ave.   **567 E. 200 St.**
361-1863   **481-5670**
Cleveland, Ohio   Euclid, Ohio

Tues. thru Sat.   **Thurs thru Sat.**
6 am to 4 pm   **7 am to 4 pm**

— H ALA LEPA —

EXECUTRIX SALE

Cute bungalow - secluded St. near public park. 1-1/2 baths, 2 lg. b.rms., dr., lvg. rm. with F.P.I., enclosed side and rear porches. Outdoor fireplace and grill. Dbl. garages with attached work shop / storage rm. Mid. 50's.

Vacant lot E. 260th St. suitable for small office bldg.

Newly remodeled 3 brm. bungalow.

HRIBAR REALTY
261-7555

STOP IN AT

BRONKO'S

Drive-In Beverage

510 East 200th St   DMH Corp.
Euclid, Ohio 44119   531-8844

Imported Slovenian Wines

(Laski - Riesling Šipon)
Also available are various imported beers, wines, etc.

Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 9 p.m.
Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (No wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Domestic and Imported Beer & Wine

— Owner - David Heuer

EUCLID TRAVEL

MERRY CRUISEmas!

Caribbean ■ Transcanal ■ Mexico
Bahamas ■ South America ■ Bermuda

YOU PICK IT—WE'LL BOOK IT!

(216) 261-1050   1-800-659-2662   FAX (216) 261-1054
22078 Lakeshore Blvd. • Euclid, OH 44123   Donna Lucas, Owner

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

300,000

WINNERS

A DAY.

JOIN IN THE WINNING.

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.

...WHEN YOU OPEN A FREEDOM CHECKING ACCOUNT WITH \$200 OR MORE.

100% FREE Checking

- No Monthly Fees
- Initial Supply of Checks Free
- Unlimited Check Writing
- No Minimum Balance Required
- No ATM Fees at Green Machine

METROPOLITAN SAVINGS BANK

Your Friendly Neighborhood Bank

Bainbridge.....543-2336	Euclid.....731-8865
Chesterland.....729-0400	Pepper Pike.....831-8800
Cleveland.....486-4100	Shaker Hts.....752-4141
Cleveland Hts.....371-2000	South Euclid.....291-2800
Willoughby Hills.....543-2336	

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

The fire and the fury

Chapter I

(Continued)

by Stane J. Kuhar

Chapter III

The Right Marker

"Kaj ti je moj žalostna?
Na grob te bom sama šla.
Na grob te bom rože dala..."

"Why are you so sad?
What gives you so much pain?
Alone I will visit your grave.
Alone I will put flowers on your site..."

In the first two chapters we have met John and Stara Mama. Stara Mama was in the hospital. While telling John her story she had a heart attack and died. John is about to call the pastor of St. Nicholas parish).

John still could not get over the fact that Stara Mama had just passed away. Gone. Like dirt thrown into the air. Forever lost. As the elevator doors opened John headed for the telephone paybooth. In a quick motion he dialed the numbers he knew by heart. St. Nicholas Parish. Father Karel Gralc. Although the parish was approximately two miles from St. Mary's Hospital it was almost as if the world were turned upside down and where hope replaced despair. St. Nicholas parish was the main reason this area still had remained intact through nearly 100 years but was going through a slow process of change that had been subtle but was now becoming more prominent like that of an aging parent growing old but refusing to admit that time would eventually take its toll. Father Gralc was the fifth pastor of this blended parish that had retained its unique characterization of Slovenian

and English in a changing sea where a gale wind was equivalent to the calm wave.

With his charcoal colored hair and gray eyes hidden behind a set of wire-rimmed glasses Father Gralc was the quintessential priest.

His medium frame built at nearly 6 feet could easily identify him as a typical parish priest. The walks in rustic areas and weekly workouts at the local gym kept him fit and trim even though he ate with a vengeance and hearty appetite.

He was, however, quite different from most of the diocesan and religious order priests in this diocese by the lake in that he had been orphaned early in life. He had also been born in another country in a different time when life was cheap and the selling of a human being counted only for what position or money you could receive in return.

The first eight years of his life were spent in Slovenia. His father had mysteriously disappeared one night never to return. It had broken his mother's heart and she never was the same.

Many nights he heard whispers about his father's disappearance.

"Into the pit," his mother would tell him. "Into the pit with the others. A body upon another body. Limb knew no difference from a leg. The blood flowed like water."

And then she would stop. Within a few weeks he and his mother crossed the border into the small quaint city of Spittal in the southern area of Austria.

It was here that he spent the next few years inside the "barake." The flimsy barracks constructed of fragile plywood and other unusable wood. At a minimum it kept the wind out while at a maximum you had a place to stay.

A house; not a home. His mother did not last more than two winters in this place. Her frail body was only fur-

ther weakened by the loss of his father. It was more than she could endure.

Never knowing for sure where his father was.

Well, would there be the right marker to indicate his last remains in this world? Or would he be just another corpse? Another hole in the ground?

The answer was never clear to her.

After her passing Father John stayed with another family in the barake until a distant cousin agreed to sponsor him in the USA.

He long remembered the priest at the barake, Msgr. Nikic, who had petitioned on his behalf for over a year. He remembered the many nights the kindly Msgr. would sneak a piece of chocolate to him, or a small cup of milk. Or just another piece of hard rye bread.

The Msgr. had pity on the

young boy, no parent to turn to and at such a young age so impressionable that the boy could harbor a bitter resentment to life's fate. Or with some small kindness and effort turn misery into hope.

(Chapter III Continues Next Week)

Donation

Dr. and Mrs. Valentin Mersol of Chagrin Falls, Ohio donated \$100.00 to the Ameriška Domovina. — Thank you very much for your very generous donation!

A.M. **Pena** REALTY, INC. Realtor

FOR SALE - 24 suite & 20 suite apartment buildings. Ask for Bill.

FOR SALE - E. 156 St. area, 2 homes on 1 lot. Ask for Geno

FOR LEASE - office space in the A. M. Pena Bldg., 95% occupied, Euclid Ave. near I-90. Ask for Gus.

27800 Euclid Ave., Euclid, Ohio 44132 289-0300

Our Tax Deductible Loans Can Make Almost Anything a Smart Buy.

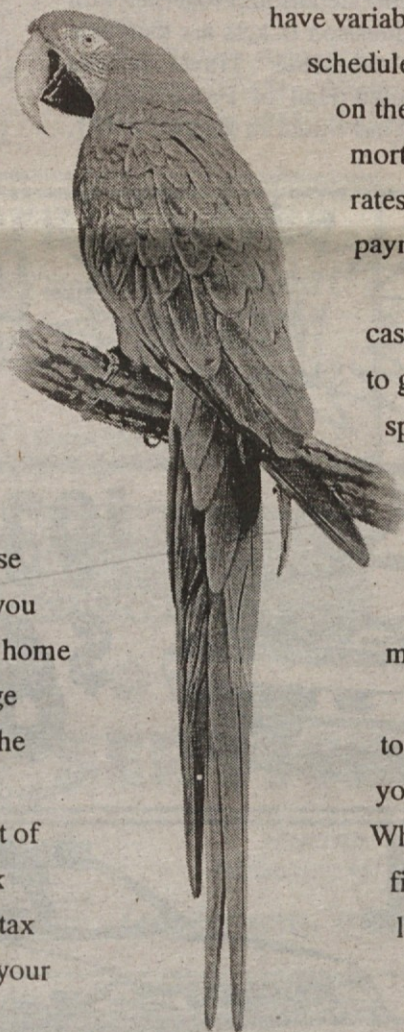
If a pet that talks back to you doesn't fit the bill, maybe a new dining room will. Or making holiday purchases at much lower interest rates than you can get with department store credit cards. Point is, the smartest way to get the things you really want in life is with the equity you already have in your home. And the smart place to go is Peoples Savings Bank.

For starters, you can use your money for whatever you want, no restrictions. Our home equity and second mortgage interest rates are some of the lowest available, so you're already minimizing the cost of credit. And then, come tax time, your interest may be tax deductible*, which makes your

loan decision doubly smart. Peoples' home equity lines of credit have variable rates with flexible payment schedules, and you pay interest only on the money you use. Our second mortgages offer fixed or variable rates and fixed or variable monthly payments.

Either way, outside of cash, there's just no smarter way to get the things you want. And speaking of cash, we're offering a savings of \$150 or more on closing costs of variable and fixed rate home equity lines of credit, and second mortgages.

Visit your local branch today and see which is right for you, or call 1-800-362-6917. When it comes to smart personal finance, we're talkin' your language.

PEOPLES

Savings Bank

Member FDIC EQUAL HOUSING LENDER

A First Bancorporation of Ohio Affiliate

All loans subject to credit approval. Home Equity Line of Credit rate 7.00% with \$35.00 annual fee. Home Equity Loans: Variable APR is 6.99% with a maximum APR of 25%, Fixed APR of 8.20%, both with a \$50.00 loan origination fee. All rates and APRs as of 11/16/93. *Consult your personal tax advisor for details. TTY/TTD Deaf and Hearing Impaired 1-800-589-2702

Ferfolia Funeral Home

When that time comes we want you to know that we are here to serve you — call us...

Louis L. Ferfolia, Donald L. Ferfolia,
Donald B. Ferfolia, Anthony Ferfolia
Mary Ferfolia Lansky

5386 Lee Road (at Broadway)
Maple Heights, Ohio
— 663-4222 —

EXTRA 10% OFF: SENIORS

JOHNSTON DRUG, Inc.

625 E. 200 St. 486-2744

"We Treat You Like Family Not a Number" We Have H.M.O.

Open Daily 9:30-5:30 SAT. 9:30-2 CLOSED WED. & SUN.
FREE PICK-UP & DELIVERY

Ancka or Annie

WE'RE HERE TO HELP TRY US GIVE US A CALL

Today's Best Value in Senior Living

Cardinal

EUCLID RETIREMENT VILLAGE

- Private garden apartments
- No endowment or entrance fee
- 24-hour emergency pull cord
- Free laundry facilities
- 24-hour security
- Free transportation
- Planned activities
- Nutritious meals

25900 Euclid Ave. Euclid, Ohio 44132

CALL TODAY FOR A BRIEF TOUR AND FREE LUNCH (216) 261-8383

RECENT DEATHS

STANLEY V. KACIN
PITTSBURGH — Stanley V. Kacin, 78, of Plum Borough, Pa. died Thursday, Nov. 4 at Forbes Regional Health Center, Monroeville.

He was born May 23, 1915 in Plum Borough, a son of the late Francis and Anna Mirt Kacin.

He was a contractor and builder of homes, industrial buildings and apartments for 50 years in Murrysville, Penn Hills, Monroeville and Plum Borough areas.

Mr. Kacin was a U.S. Army veteran of World War II, having served in the Battle of the Bulge.

He was a member of Our Lady of Joy Church in Plum Borough and was active in the Slovenian Heritage Association.

In addition to his parents, he was preceded in death by two sisters, Pauline Kokal and Veronica Thomas. He is survived by three sisters, Frances Kalik of Plum, Anna Fontana of Kitty Hawk, N.C., and Victoria Little of North Huntingdon; and two brothers, Frank Kacin of Plum Borough and Alvin Kacin of Washington Township.

Services and interment were private.

Memorial contributions may be made to the Slovenian Heritage Association of Pennsylvania.

Moments to Remember is Thanksgiving polka theme

The Cleveland Thanksgiving Polka Weekend will again take place downtown at the new Marriott Society Center at 127 Public Square with entrance at St. Clair. Individuals and groups will again be welcomed to exciting festivities with events scheduled for **Thursday and Friday, November 25 and 26 from 4 p.m. until 2 a.m. and Saturday from 6 p.m. until 2 a.m.** in the Grand Ballroom and surrounding Mezzanine area on the second level of the hotel.

With 15 top-notch Cleveland-style polka bands on the entertainment schedule, plus the added attraction of the famous Four Lads on Friday evening, this promises to be a most enjoyable weekend.

On Saturday afternoon the Polka Hall of Fame Awards Show VI will again take place at the Shore Cultural Center in Euclid beginning at 2:30 p.m. The Polka Mass with Bishop Pevec and the "Meet the Winners" Dance will take place at the Marriott Hotel Saturday evening, November 27 beginning at 6 p.m.

A green printed schedule lists the entertainment line-up plus other details and together with admission tickets are available at Kollander Travel or the Polka Hall of Fame, 291 E. 222nd Street in Euclid, 44123.

Events on Saturday are run by the Polka Foundation.

The Marriott Hotel is known for its excellent rates, free parking, and overall convenience. The 25-story hotel is only two years old and in walking distance to the two main downtown shopping/fast food complexes - Tower City and Galleria.

The Friday, November 26 Polka Party, again from 4 p.m. till 2 a.m. in the Marriott Ballroom will feature the Lipa Park Band; Don Wojtila Orchestra; Joey Tomsick's JTO; Gaylord Klancknik with Walter Ostanek; Jack Tady and the Polka All-Stars; plus Harry Faint's Revue with George Staiduhar.

The Thanksgiving Polka Weekend is being run with the cooperation of the Cleveland Slovenian Radio Club Committee, John Pestotnik, Chairman in support of the daily radio shows of Tony Petkovsek featuring Joey Tomsick, Alice Kuhar and Duke Marsic broadcast for 32 years and currently on WELW 1330 AM at 3:30 p.m and Sundays on WCPN 90.3 FM at noon.

An ounce of loyalty is worth a pound of cleverness.

—Elbert Hubbard

U.S. Presidents

ABRAHAM LINCOLN

Abraham Lincoln was the 16th President 1861 - 1865. He was born in a log cabin in Harden County, Kentucky but moved to Illinois where he was admitted to the bar.

He was elected president with only 40 percent of the popular vote but with an electoral majority. He did not like slavery. Even more, he hated to see the country divided because some states wanted slavery, others did not.

One month after he became president, the Civil War began. During the war he issued the Emancipation Proclamation, which ended slavery in all the United States.

The war was almost over when Lincoln began his second term. He sought to bind the country together again through forgiveness, not revenge. He he did not have a chance because six days after the war ended Abraham Lincoln was shot to death by an assassin at Ford's Theater on April 14, 1865 in Washington. He was buried at Oak Ridge Cemetery in Springfield, Illinois.

This Historical Series is sponsored by.....
AMERICAN MUTUAL LIFE ASSOCIATION

The American Mutual Life Association, A. M. L. A., invites you and your family to become members of our fraternal society that provides benefits and continuously promotes fraternalism and the perpetuation of our common bonds of heritage and culture.

A.M.L.A. has a number of fraternal insurance plans to suit your needs with attractive rates and an Annuity Rider to provide you with tax-sheltered living benefits for the future.

Members and friends are invited to our 83rd Anniversary Dinner/Dance on Saturday, Nov. 27th. Look for details in "Our Voice."

Remember, that's A.M.L.A. for your insurance needs and fraternal pleasures.

ORGANIZED NOVEMBER 13, 1910 AS THE SLOVENSKA DOBROVOLNA ZVEZA A LEGAL RESERVE FRATERNAL BENEFIT SOCIETY INCORPORATED MARCH 13, 1914

19424 So. Waterloo Road, Cleveland, OH 44119
Phone: 1-216-531-1900 — Fax: 1-216-531-8123

ED
PIKE

3 Yr/36,000 Mi. Bumper
to Bumper Warranty
2 Yr/24,000 Mi. Free
Scheduled Maintenance.

HYUNDAI

'93 EXCEL

\$6604

#4243   **7204 Less *600 Rebate = *6604 Plus Tax & Title.

'93 EXCEL

\$7995

#8987

'93 ELANTRA

\$9999

#4279   **10,749 Less *750 Rebate = *9999 plus tax & title.

ED PIKE
HYUNDAI

OPEN MON., TUES., WED. & THURS. TILL 9 P.M.

9647 Mentor Ave., Mentor
357-7533
942-3191

MARK PETRIC
Certified Master Technician

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR

10.51%

Guaranteed
first year
yield

Call Today:
*Professional Insurance
Planning*
Dennis Samsa
A.M. Pena Building,
Suite 450
27801 Euclid Avenue
Euclid, Ohio 44132
216/261-6592

CD or IRA Maturing

GUARANTEED SAFETY

- Fully Insured •
- *Monthly income option available*
- * Interest only income available *

Assets grow on a tax deferred basis. The Annuity has no sales charges or administrative fees.

A strong alternative for CDs and rollovers, from IRAs, KEOGH and Pension Plans.

BRICKMAN & SONS

FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.   481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Automobile Accident Injuries

What You Need To Know If You Want To Recover The Compensation You Deserve

The purpose of this article is to familiarize you with the way an automobile accident case should be handled and to tell you how you can help your attorney to obtain a fair recovery for you.

It is very important that you not wait to seek medical care and legal advice following an automobile accident. The existence of accident related injuries must be identified as soon as possible. Equally important is the need to document the fact that non-accident events did not cause your injuries, and this becomes more difficult as time goes by. In fact, by waiting to seek medical treatment you make yourself vulnerable to attack from an insurance company and its lawyers that something else caused your injuries after the auto accident which their insured caused.

A knowledgeable attorney will interview you, obtain a statement from any witnesses, and collect information about how the accident happened and who is responsible, take pictures of the accident scene and your injuries before they disappear.

The attorney will also send your doctor a letter requesting medical records and a written report. The insurance company will ask your lawyer for a list of special damages like doctor bills, hospital bills, medical bills, any loss of earnings or income and any property damages.

Do not talk about your accident or injuries with the person who caused the accident, his or her representatives, or the insurance company representative; **TELL THEM TO CALL YOUR LAWYER.**

You have a right to obtain the very best of medical care to treat, and to minimize the permanent effects of, your injuries, and the person who caused the accident should pay for it. You must continue to go to your doctor as long as you continue to suffer or have problems as a result of your injuries. Tell your doctor truthfully and fully all symptoms that you have suffered from the accident, and answer fully all questions he asks. Medical care take time to obtain results, and the accuracy of your doctor's diagnosis improves with thorough and regular examinations. Insurance companies will often treat the failure to obtain medical treatment as evidence of no injury on the part of the client or an early cure.

Do not fake or exaggerate anything, but if you have legitimate problems, you must continue to see your doctor so that he/she can make the proper diagnosis and prevent the insurance company from distorting your medical condition. It is also important that you keep your lawyer informed as to how rapidly you recover from the injuries which you received. Doctors know from experience that the full extent of a person's injuries is not known for more than one (1) year after an accident. There are certain items of damages you are entitled to recover, including: 1. Past pain and suffering; 2. Future pain and suffering; 3. Loss of income; 4. Future loss of income and diminution of earning capacity; 5. All out-of-pocket expenses,

such as doctor bills, other medical bills and property damage; 6. Loss of consortium, which is loss of the services of the injured spouse in all ways a spouse renders service to his or her mate, including housekeeping, lawn mowing, maintenance, cooking, companionship and sexual relations.

You should do the following things to document facts so you are not forced to rely on your memory alone: 1. Keep a daily diary of your activities with emphasis on restrictions caused by your injuries, specific pains, frequency of pains and of medication taken. 2. Keep all physical objects such as shoes, clothing etc. that you had on at the time of the accident. 3. Accurately and completely fill out your lawyer's interview questionnaire. 4. Send your lawyer all itemized receipts of a. Hospital bills, b. Doctor bills, c. Ambulance bills, d. Nursing bills, e. Drug (medicine) bills, f. All other expenses you incurred as a result of the accident, including a. Travel to and from the doctors' offices and hospitals. b. Additional help around home and/or business (including baby sitters, if applicable, and domestic or yard help). 5. Tell your drug store to be certain that the bills which are furnished to you include only medicines which are related to the accident. 6. List the names of any neighbors, friends, fellow employees or relatives who knew of your activities both before and after the accident.

Remember, you cannot hire a lawyer and say "call me when my money arrives". Your cooperation is essential and you are the best source of information and foot soldier your lawyer has.

by Dennis N. LoConti
Attorney at Law
(216) 975-9700

Update on Evening With Bishop Pevec

The Slovenian American Heritage Foundation extends a warm invitation to join us in our annual Evening with Bishop A. Edward Pevec. This event will take place at the Bishop's residence at The Center for Pastoral Leadership (Borromeo Seminary) on Friday, December 3rd at 7:00 p.m.

This traditional Mass with our beloved Bishop Pevec has become the most perfect beginning to the holiday season. The Glasbena Matica Chorus will lend their beautiful voices, providing music for the Mass, as well as a concert following the service. A reception and short program will conclude the evening.

As in years past, the Mass will be celebrated in the Resurrection Chapel on the Borromeo Campus. All those attending the event should park in Parking Area D. This is the lot directly to the east of the campus along Bishop Road. From there, follow the back sidewalk to the outdoor side entrance to the Resurrection Chapel. Borromeo has requested that we do not use the main entrance to the Campus.

Borromeo Seminary is located at 28700 Euclid Avenue in Wickliffe.

—Joyce Ann Hribar

Washington Baraga Society holds St. Nicholas celebration

WASHINGTON, D.C. — The Bishop Baraga Society, A.S.C.U. Lodge No. 257, is inviting all its members, the members of other KSKJ lodges and the Slovenian community at large to join it for its 27th annual Slovenian St. Nicholas Celebration the evening of December 4.

The society's "Slovensko Miklavzevanje" will be held that Saturday in the St. Ann's Parish Hall, 4404 Wisconsin Ave. NW, in Washington, beginning at 5 p.m.

Attired in his bishop's robes, St. Nicholas will be there, assisted by angels and, true to tradition, harassed by a devil or two. He will distribute gifts — along with advice, compliments, encouragements and, if appropriate, an admonition or two — to young and not-so-young alike.

A short program of songs and readings traditional to the St. Nicholas legend will precede the bishop's arrival.

Traditional Slovenian foods will be available. Admission is free for children under 14 accompanied by adults and for members of the ASCU; a contribution of \$2 each is asked of others, adults and children over 14.

The Bishop Baraga Society initiated its St. Nicholas celebration in 1967.

Coming Events

Wednesday, Nov. 24
Club of Associates of Slovenian National Home on St. Clair "Pre-Thanksgiving" Jam Session in annex, rear entrance — 7 p.m. until ?

Thursday, Nov. 25
Thanksgiving Polka Party at Marriott Society Center Hotel, 127 Public Square at St. Clair. Dancing from 4 p.m. until... Donation \$10.

Friday, Nov. 26
Tony Petkovsek's Cleveland Polka Event from 4 p.m. until 2 a.m. at Marriott Society Center Hotel, 127 Public Square at St. Clair. Six bands. Donation \$10.

SATURDAY, NOV. 27
National Cleveland Style Polka Hall of Fame "Awards Show VI" 2:30 p.m. in Euclid Shore Cultural Center. Tickets \$8 in advance at Polka Hall of Fame or \$10 at the door.

Friday, Dec. 3
St. Nicholas celebration with Bishop A. Edward Pevec at Borromeo Seminary sponsored by Slovenian American Heritage Foundation.

Saturday, Dec. 4
St. Mary's (Collinwood) Slovenian School St. Nicholas program at 6 p.m. in the auditorium.

Saturday, Dec. 4
Marjana Lipovsek Concert at Roosevelt University, Chicago, at Rudolph Ganz Memorial Hall, 2:30 p.m. a benefit for Slovenian Cultural Center in Lemont, Ill.

Sunday, Dec. 5
Marie Pivik's Mini-Children Concert at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St. Johnny Vadnal Band from 4 to 8.

Sunday, December 5
St. Vitus Slovenian School presents annual Miklavž (St. Nicholas) program in the school auditorium at 3 p.m.

Sunday, Dec. 19
Children's Christmas Party for members of St. Lawrence No. 63, St. Joe 146 and St. Anne No. 150 KSKJ will be held at the Slovenian Home on E. 80th St. at 3 p.m.

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

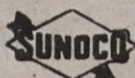
Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

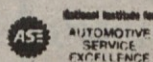
Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

**MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS
FOREIGN & DOMESTIC
STATE EMISSIONS INSPECTIONS**

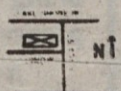
**DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT**

EUCLID SUNOCO SERVICE

EAST 200 SUNOCO
481-5822

APPROVED
AUTOMOTIVE REPAIR

470 E. 200 ST.
MON-FRI 9 AM-11 PM
SAT 7 AM-11 PM
SUN 9 AM-6 PM

Joe Zigman, owner

GABRIEL Insurance Agency

Professional Insurance Management

Remember — If It's Insurance — We Sell It!

**Auto • Homeowners • Business • Bonds
Life • Annuities • Hospitalization**

Happy Thanksgiving — "Veseli Zahvalni Dan"

Call **BILL GABRIEL 731-6888** Fax 731-1423

27801 Euclid Avenue, Suite 110 Euclid, Ohio 44132

Providing Education That Pays

by Ronald J. Suster
Ohio State Representative

There was a time not long ago when a high school diploma was enough to get a decent job in this country. Then, in the 1960s and 1970s, a college degree became the standard for many of the good jobs available to young people.

school-to-work program for high school graduates. After seeing a similar program in operation in Europe during one of his foreign trade missions, Governor Voinovich has become a staunch supporter. A number of European nations are becoming

extremely competitive because this system provides a skilled work force that not only produces a better product but attracts quality industries.

What is unique about this program is that it hooks up students with private industry at an early stage.

Students are put in actual workplace situations and they are paired with "mentors" who teach them and guide them. The skills they develop are marketable

skills gained in private industry — skills that readily translate into jobs.

In this new effort, our students' classroom could be the real life workplace.

P.S.W.A. COOKBOOK

'Treasured Slovenian and International Recipes'

A perfect gift for any occasion

Copies can be ordered for \$6.50 per book - mail orders are \$8.00 per book. Make checks payable to Progressive Slovene Women of America

P.S.W.A. Cookbook

Millie Bradac

Slovenian Workmen's Home

15335 Waterloo Road

Cleveland, OH 44110

Grdina — Faulhaber Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.
531-6300

Funeral Facilities Available
Throughout Lake County

944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

LOOKING FOR TONY CARUSO?

WE FOUND HIM AT HIS

TONY'S OLD WORLD PLAZA BARBER SHOP

664 E. 185th

HAIRCUTS
\$3.00

MON.-FRI.

7:30AM-5:30PM

SAT.

7:30AM-5:00PM

531-6517

MANOS & LoCONTI

CO., L.P.A.

ATTORNEYS at LAW

Professional & Competent
Legal Services at Reasonable Rates

JOHN M. MANOS, ESQ.
DENNIS N. LoCONTI, ESQ.

Personal Injury • Malpractice
Divorce & Family Law • Wills
Criminal Defense • DUI
Discrimination • Products Liability
Business & Consumer Law

34950 Chardon Rd. Suite 206 • Willoughby Hills OH 44094

975-9700

WE ARE EXPERIENCED TRIAL LAWYERS

Check out this coupon!

Get \$10.00 and FREE Checking at:

Federal Savings Bank

798 E. 185 Street
Cleveland, OH 44119
529-3059

If the lines are getting too long and the answers to your service questions are too short, consider a better alternative, Home Federal. We're a sound, community bank that's big on service. And we have an 82-year history of friendly, warm banking service to prove it. We want you as a customer so much that we will give you \$10.00, your first order of checks, plus free Checking! Just bring this coupon to Home Federal and establish a banking relationship that you can enjoy for years to come.

CLIP COUPON

Clip this coupon & bring it...HOME.

Bring this coupon to Home and receive your \$10.00 bonus to establish a banking relationship that you will enjoy for years to come.

Expires 6/30/93

HOME...The best place to bank.

FDIC Insured

— Happy Thanksgiving —

Slovenia

MIHELIN TRAVEL BUREAU

"For All Your Travel Needs"

4118 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

If your intentions are to visit or maybe bring your loved ones to the U.S.A. on a visit, please contact us.

Phone (216) 431-5710

We Are American - Slovenian Travel Agency

Frank in Christina Mihelin
— owners

Gateway GM Manor

Apartments

Located just off E. 200th Street and I-90 in Euclid, Ohio, Gateway Manor Apartments has ready access to major freeways, shopping malls and recreational facilities

Take a Closer Look at Euclid's Finest Senior Residence

- Scheduled Transportation
- All Electric Kitchens
- Walk In Closet
- Full Carpeting
- Housekeeping
- 24 Hour Security
- Activity Room with Bacci/Balinca Court and Swim SPA/JACUZZI

For Information call

Florence Ross, Manager — or
Nancy Ramey, Asst. Mgr.

4 Gateway Drive
Euclid, Ohio 44119

(216) 383-1459

An apartment you can call home... with an independent life style and service

Rent now and thru Jan. 31, 1994 and get one month's rent free. — Come in and see Jerry or Nancy for details.

Hamming on the "Sunny Side of the Alps"

by David Summer, K1ZZ
QST, November, 1993

Here's a little ham radio geography quiz: What European country is the size of New Jersey, has a population of about two million, and can claim that Amateur Radio is more popular there than in the United States?

Don't blame yourself if you don't know. Until I visited there this summer, I didn't, either!

The answer is Slovenia. Formerly one of the republics that made up Yugoslavia, Slovenia declared its independence in June of 1991. After the first 10 days, Slovenes were spared the terrible fighting that has decimated nearby Croatia and Bosnia-Herzegovina.

ARRL business took me to Europe this summer, to Germany's huge Friedrichshafen hamfest on what should have been Field Day weekend and to Saint Petersburg, Russia, for a hamfest on Fourth of July weekend. (The visit to St. Petersburg was to meet Amateur Radio leaders from several of the countries that have emerged from the former Soviet Union; that story was told in last month's Amateur Radio World.) In between I took a few days of vacation with my wife Linda, KA1ZD, and our 11-year old daughter Deryn, to visit several of our most special Amateur Radio friends in Slovenia's capital, Ljubljana. (The name "Ljubljana" looks like more of a tongue-twister than it really is; in Slovene, the letter "j" is pronounced much like an English "y.")

Friends here at home were mildly incredulous when told that we were heading for what was once Yugoslavia. The news reports from Croatia and Bosnia are so horrifying that it's difficult to imagine how things could be normal and peaceful less than 100 miles away. "Normal" is perhaps a slight overstatement; refugees have swollen Slovenia's population by 5% or more,

and the commerce with Belgrade that used to be an important part of the economy is gone. On the other hand, the country boasts its own monetary system, low inflation, and no signs of serious privation. In perhaps the most stringent test of normalcy possible, the rental car company in Germany let us take the car there! Ljubljana is a bustling yet charming city of 400,000 which is lacking only a McDonald's. We felt completely comfortable and secure every minute we were in Slovenia.

Slovenian radio amateurs are an active, enthusiastic bunch. They traded their old Yugoslav call signs for new ones with the prefix S5 on October 24, 1992, just in time for the CQ World-Wide DX Contest. There are 5150 amateur licenses in Slovenia, or one in every 388 people. In the US, the ratio is about one in 410!

As in every country where Amateur Radio is healthy, this happened not by accident but as the result of patient effort channeled through an effective organization. Prior to independence, Zveza Radioamaterjev Slovenije (ZRS — the name translates to "Association of Radio Amateurs of Slovenia") was a component in the federal structure of Savez Radio-

Amatera Jugoslavije (SRJ). ZRS traces its organizational roots to 1946, although the first licenses were not issued until 1950. It is now a member of the International Amateur Radio Union in its own right, having been voted into membership in 1992 without objection from SRJ. Vacation or not, I couldn't pass up an invitation to visit ZRS headquarters.

ZRS is organized into 92 local radio clubs, each with 10

to 400 members. To hold a license, one must be a member of a local club that is a part of ZRS; however, this is expected to change when new laws take

effect and the association is preparing for the day when membership will no longer be obligatory. ZRS used to receive some financial support from the government, but for (Continued on page 8)

Golub Funeral Home

4703 Superior Ave. - 17010 Lake Shore Blvd.
391-0357

"Service To Render A More Perfect Tribute"

From Our Home to Your Home — Happy Thanksgiving —

EAST 185th STREET OFFICE

798 East 185th Street • Cleveland, Ohio
529-3059

CORPORATE OFFICES

14650 Detroit Avenue • Lakewood, Oh.
226-0510

MADISON OFFICE

12222 Madison Avenue • Lakewood, Oh.
529-3041

METRO OFFICE

7470 Brookpark Road • Brooklyn, Oh.
529-3042

ROCKPORT OFFICE

19739 Center Ridge Road • Rocky River, Oh.
529-3043

WEST BAY PLAZA OFFICE

30020 Detroit Road • Westlake, Oh.
529-3044

LAKWOOD CENTER OFFICE

14650 Detroit Avenue • Lakewood, Oh.
529-3045

RICHMOND OFFICE

3401 Richmond Road • Beachwood, Oh.
529-3047

S.O.M. OFFICE

789 S.O.M. Center Road • Mayfield Village, Oh.
529-3050

CEDAR CENTER OFFICE

2175 Warrensville Center Road
University Heights, Oh.
529-3008

Federal Savings Bank

FDIC Insured

Support the only
independent
Slovenian
newspaper and
make your friends
happy all year
long

A gift subscription
to the American
Home for all readers
is only \$25.

Call 431-0628

And we'll send a card to
the new subscriber telling
them of your informative
gift.

BUTTON BOX BREAKFAST

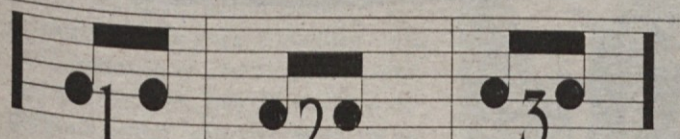
ALBIE'S PLACE
26250 EUCLID AVE
EUCLID, OHIO
289-0836

JOIN IN THE
FUN -
FOOD -
MUSIC

SATURDAY MORNING

\$5.00 9:00 AM TO 12:00 PM \$5.00

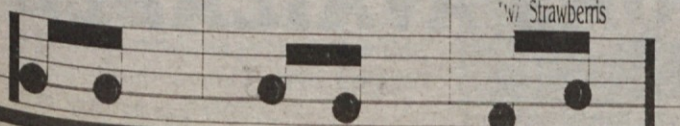
DECEMBER 11, 1993

1
2 Eggs (any style)
Potatoes
Bacon - Sausage
or Ham
Toast
Beverage

2
3 Pancakes
Bacon - Sausage
or Ham
Maple Syrup
Beverage

3
French Toast
or
"Belgium" Waffle
Bacon - Sausage or Ham
Maple Syrup
Beverage
*w/ Strawberris

(Continued from page 7)

the past five years has been entirely self-financed. The president of ZRS is Anton Stipanik, S53BH. Its secretary, and therefore my counterpart, is Drago Grabensek, S59AR. ZRS gets by with a smaller staff per member than ARRL; Drago and his assistant are the only employees. Joining in the discussions at ZRS headquarters were vice presidents Gojmir Blenkus, S53AW, and Joze Vehovc, S51EJ, who is responsible for IARU liaison.

It was wonderful to see Janez Znidarsic, S51AA, at lunch. For many years Janez was a member of the IARU Region 1 Executive Committee, and my first visit to Ljubljana in 1976 had been to attend a Regional

1 EC meeting held in his city.

While neither Linda nor I applied for one, we were told the Ministry of Transport and Telecommunications will grant foreign visitors a license within a few weeks of application for a fee of about \$30. Forms are available from ARRL Headquarters. Slovenia hopes eventually to join CEPT and to participate in the CEPT common-license arrangement. To that end, the license structure has been simplified from seven classes of license to three. The association's relations with its administration appear to be excellent.

We have all seen news reports of Amateur Radio being used in Bosnia, and in the chaos that exists there it is inevitable

that amateur equipment would be used by all sides for all sorts of purposes. One of the greatest human needs is to link family members separately by the fighting, with telephone and mail service suspended. ZRS estimates that Slovene amateurs have handled 200,000 refugee messages from stations in the affected areas, with very few abuses or problems, mostly on 80 and 40 meters.

One reason for visiting Slovenia was to see friends, and that we did. A special treat for me was to introduce my family to the family of my oldest friend in Europe, Tine Brajnik, S52AA. Tine's wife Maca is S56MM, and their sons Miha and Peter are S56JXX and S56IXX, respectively. Once our daughters are licensed we'll both have all-ham families.

One particular friend and occasional visitor to the US, Mario Miletic, S57MM/N1YU, happens to be president of the Radio Club of Ljubljana, S53AJK/S53AJL, so he persuaded me to talk about Amateur Radio in the United States at a club meeting. The fact that my talk was presented only in English didn't seem to be a problem, judging from the number and quality of the questions!

Oh yes. You're probably wondering about "on the sunny side of the Alps." The northwestern corner of Slovenia is indeed in the Alps, with the highest mountain, Triglav, topping out at 9,400 feet (sorry, New Jersey). I'd say more about this beautiful country and its friendly people, but here's a better idea. Find an S5 station on the air

St. Mary's (Collinwood) Church received a \$2,000.00 grant Sunday, November 21 from The Frances and Jane S. Lausche Foundation for the Roof Repair Fund. From left to right are Father John Kumse, pastor, Sister Nina Vitale, O.S.U., Pastoral Minister, and James and Madeline Debevec, president and secretary, respectively, of The Frances and Jane S. Lausche Foundation. The donation was given in the school auditorium during the dinner which was part of the Thanksgiving church fund-raising efforts. The photo was taken by John M. Urbancich, trustee of the foundation.

outside of a contest, and ask the operator to tell you all about it!

Thanks to Joe Zelle for submitting this article and receiving permission for us to reprint it in its entirety from the prestigious *QST* magazine, which is "devoted entirely to Amateur Radio."

In appreciation

Ivanka Tominec of Cleveland donated \$10.00 to the Ameriška Domovina in appreciation for the kindness shown to her during her stay in the hospital.

Mario says that it's worthwhile to stop and smell the roses, but just not in front of him on I-90.

Aunt Dot asked her car mechanic what could be done about a new rattle her Buick had developed. "I guess you could turn up the radio," he said matter-of-factly.

CARST-NAGY Memorials

15425 Waterloo Rd.
481-2237

"Serving the Slovenian Community."

Century TIRE SERVICE CO.

531-3536

Firestone

HOME AND AUTO SUPPLY

15300 Waterloo Rd & Calcutta
Cleveland, Ohio 44110

RON DOVGAN
President

LUBE, OIL & FILTER

- Chassis lube
- Up to 5 qts. new oil
- New Firestone oil filter

FRONT-END ALIGNMENT

- All adjustable angles set to manufacturer's original specifications
- No extra charge for cars with factory air or torsion bars

Most cars.
Parts extra,
if needed.

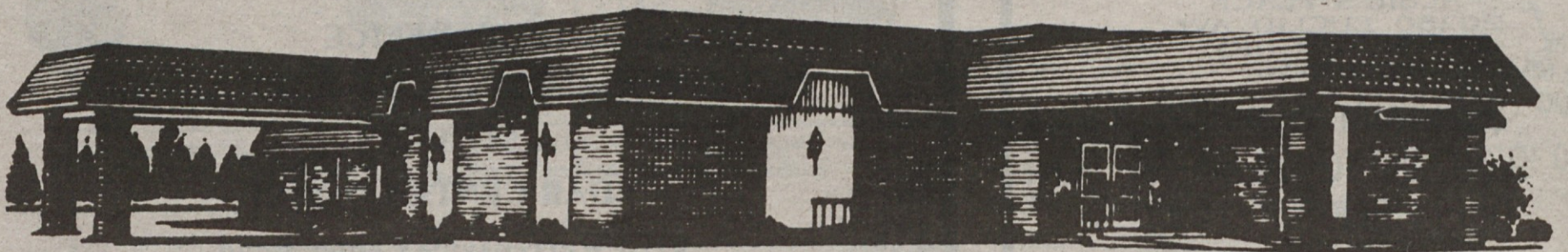
Joe (Jože) Zevnik
Apprentice Funeral
Director

The
Dan Cosic
FUNERAL HOME

**HAPPY
THANKSGIVING**

**Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio**

**28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094**

944-8400

REASONABLE & DIGNIFIED

LUNCHEON & COMMUNITY ROOMS AVAILABLE

VESTI IZ SLOVENIJE

Afera o mariborskem orožju prešla v roke parlamentarnih preiskovalcev — Predsednik komisije je Zoran Madon, član SLS

Pretekli petek se je v Ljubljani prvič sešla parlamentarna preiskovalna komisija o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču. Komisiji predseduje poslanec Zoran Madon, ki pripada SLS. Rekel je, da doslej znano kaže na to, da se je odkrito orožje našlo na mariborskem letališču mimo sodelovanja državnih organov, ki bi bili za to edino pristojni. Precej besede na prvi seji je imel komisijin član Dimitrij Rupel, iz Demokratske stranke, ki je govoril o prvotni nalogi komisije oziroma njenem delokrogu:

»Določili naj bi spisek vpletenih, saj javnost od komisije pričakuje, da bo afero osvetljila s politične plati. Poleg tega je opozoril, da se delo komisije ne bi podvajalo z delom sodišča. To je vpletenost nekaterih oseb že ugotovilo, komisija pa naj izmed njih izbere tiste, ki bi ji omogočili najlažjo pot do rezultatov. Njen namen je državnemu zboru sporočiti, ali so nosilci javnih funkcij kršili zakone.«

Od vlade je želi komisija v enem tednu dobiti vse za njeno preiskavo ustrezne dokumente, na podlagi novega zakona, ki je začel v zadnjem času veljati, pa bo od sodišča zahtevala vpogled v gradivo, ki ga je le-to zbralo tekom svoje preiskave o aferi.

Nasprotujoči si podatki in ocene o stanju in bodočnosti slovenskega gospodarstva

Pretekli četrtek je imel tiskovno konferenco dr. Davorin Kračun, minister za ekonomske odnose in razvoj. Njegova sklepna misel je bila, da »Slovenija ima vse možnosti za izhod iz gospodarske krize.« To je utemeljil s trditvijo, da »prvič po petih letih domači brutoproizvod ne bo nižji kot v poprejšnjem letu. Izguba trgov nekdanje Jugoslavije, ki je v letih 1991 in 1992 pomenila za slovensko gospodarstvo zunanji pretres, ne bo imela več takega vpliva.« Poročilo Vide Kocjanove v *Slovencu* pretekli petek dodaja:

»Zunanjetrgovinska bilanca je že septembra prvič po januarju dosegla presežek, plačilna bilanca s tujino pa bo do konca leta izravnana. Plače bodo realno zrasle za 10 odstotkov, javna poraba pa za tri odstotke.« Slovenija namerava podpisati sporazum o prostotrgovinski coni z Madžarsko, kar naj bi slovenskemu gospodarstvu prinesel bi-

stven napredek pri nastopanju na tem trgu.

Na drugi strani pa so bili pretekli petek objavljeni podatki, ki kažejo, kot poroča *Slovenec*, da »skupno število vseh zaposlenih in samozaposlenih oseb v Sloveniji upada že šesto leto zapored po stopnji okrog 3,5 odstotka letno. Konec septembra je bilo na zavodu za zaposlovanje prijavljenih 134.811 brezposelnih, kar pomeni za četrtno več od lanske 14,9-odstotne stopne brezposelnosti v istem mesecu.« Vendar so tudi določeni znaki napredka. V prvih osmih mesecih letos se je število zaposlenih v gospodarstvu zmanjšalo za 7,6 odstotka, zaposlitev v drugih kategorijah pa se je povečala in sicer za 2,3 odstotka v negospodarstvu, za 6,9 odstotka v zasebnih obratovalnicah, v zasebnih podjetjih pa kar za 65 odstotkov. To kaže, da se prestrukturiranje gospodarstva nadaljuje. Do konca 1993 se pričakuje, da se bo stopnja nezaposlenosti povečala za malce čez 15 odstotkov. Omenjeno pa je, da je že drugo leto zapored razpisanih več prostih delovnih mest oziroma da se število teh narašča, kar je smatrano za pozitiven znak.

Veliko breme za slovensko gospodarstvo predstavlja še stalno naraščanje tako absolutno število zaposlenih kakor delež upokojencev pri celotnem prebivalstvu oziroma odstotek upokojenih napram aktivnemu prebivalstvu. Leta 1981 je bilo v Sloveniji zabeleženih 272.715 upokojencev, leta 1990 jih je že bilo 384.094, za konec 1993 pa menijo, da jih bo kar 452.847. Socialna politika skuša usklajevati pokojnine s plačami in sicer je znesek za polno pokojninsko dobo v višini 85 odstotkov znane povprečne plače na zaposlenega. To pomeni, da je povprečna starostna pokojnina v Sloveniji ta mesec okoli 40.762 tolarjev (1\$ US = 127 tolarjev), ali okoli \$320.

Lastninski certifikati večinoma razposlani — Nanje čakajo še državljani, živeči v tujini, in nekateri drugi

Pretekli teden je bilo sporočeno, da so obvestila o lastninskih certifikatih večinoma razposlana, ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj pa se z ustreznimi ministrstvi dogovarja o vročanju certifikatov tistim, ki jih še niso dobili, imetnikom, ki živijo v tujini (s pojasnili, kako jih bodo lahko uporabili), in o dedovanju po tistih, ki so umrli po 5. decembru 1992. To pomeni, da mora dobiti lastninske certifikate še približno 80.000 slovenskih državljanov, ki živijo v tujini.

Iz Clevelanda in okolice

Zahvalni dan polka zabava—

Že danes se začnejo aktivnosti v zvezi z vsakoletno polka zabavo; trajale bodo do nedelje. Za vse podrobnosti, pokličite 692-1000 ali se oglasite v Kollandrovi agenciji na E. 185 St. Podatke imajo tudi pri Polka Hall of Fame, tel. 261-3263.

Tarok turnir—

Vsi prijatelji taroka so vabljeni na turnir, ki se bo začel to soboto zvečer ob 7h, v šolski dvorani fare Marije Vnebovzete na Holmes Avenue.

Miklavževanje—

Slovenska šola pri sv. Vidu bo imela svoje tradicionalno miklavževanje v nedeljo, 5. decembra, ob 3. uri pop., v šolskem avditoriju. Za miklavževanje slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti pa je lep dopis na str. 11. Prireditve imajo v soboto, 4. decembra.

Zahvala—

Slomškov odbor se iskreno in toplo zahvaljuje vsem članom in dobrotnikom, ki so darovali v sklad svetniškega kandidata Slomška: \$50 ga. Katica Drev; po \$15 (v zahvalo za uslišano prošnjo) ga. Mihela Zakrajšek, ga. Ivanka Stupica; \$14 N.N.; \$12 N.N.; \$8 N.N.; \$3 ga. Verona Horvat. Naj vam vsem Bog bogato povrne!

Filatelist—

V uredništvu smo prejeli te dni kratko pismo od Janeza Zavrla, Jalnova ul. 68, 61108 Ljubljana, Slovenija, ki pravi, da je mlad filatelist in bi se želel dopisovati z nekom, ki je ravno tako ljubitelj znamk. Tudi angleški jezik ni problem. Če se kateri naših bralcev zanima, lahko g. Zavrla piše na omenjeni naslov.

Lepa podpora—

Dr. in ga. Valentin Meršol, Chagrin Falls, Ohio, sta obogatila naš tiskovni sklad z darom \$100. Za lepo, in tudi že večkrat nam izkazano podporo, se jima najlepše zahvalimo!

Srečanje s škofom Pevcem—

V petek, 3. decembra, bo že tradicionalno srečanje s škofom Pevcem, ki ga sponzorira v prostorih semenišča Borromeo Slovensko ameriški kulturni svet. Podrobnosti v dopisu na str. 10. Javnost vabljen, vstopnine ni.

Božični oglasi—

Naša pisarna sprejema božične oglase, ki bodo objavljene v decembrskih številkah našega lista. Za vse podrobnosti, pokličite 431-0628 med 9. dop. in 5. pop. od ponedeljka do petka.

70. obletnica—

Preteklo soboto zvečer je Slovenski dom v Lorainu praznoval svojo 70-letnico. Zbralo se je v lepo vzdrževanem domu nekaj več kot 200 gostov (dvorana jih več ne more sprejeti), glavni govornik je bil August B. Pust, govorila sta tudi župan Loraina Alex Olejko, urednik AD v imenu slovenskega konzulata, začetno molitev je imel č.g. Pavel Krajnik, več točk so zaplesali mladi slovenski plesalci pod vodstvom Angeline Voytko. Bil je zelo lep večer, pri lorainskem domu so pa kar optimistični glede bodočnosti, kar je bilo lepo slišati.

Spominska darova—

G. in ga. Richard M. Sterle, Euclid, O., sta darovala \$50 v podporo našemu listu, v spomin na Mary Zalar.

Ga. Victoria H. Svete, prav tako iz Euclida, je pa darovala \$10, v spomin na moža Victorja J. Svete.

Darovalcem najlepša hvala!

V tiskovni sklad—

G. Rudi in ga. Anica Knez sta darovala \$25 v podporo A.D. Iskrena hvala!

Mladi poslovnež—

V današnjem *Cleveland Plain Dealerju*, v delu, kjer poročajo o poslovnem svetu, je članek o mladem podjetniku Paulu Zallerju. Njegov stari oče je bil lastnik Zallerjeve pekarnice na Waterloo Rd.

Slovenski olimpijski zmagovalec Leon Štukelj čestitan ob 95. rojstnem dnevu — Še čil in zdrav

Na veliki prireditvi, ki je bila 12. novembra v Novem mestu, je proslavil svoj 95. rojstni dan najstarejši še živeči olimpijski zmagovalec na svetu, telovadec Leon Štukelj. Kot je poročal *Slovenec* naslednji dan: »Čil, veder in še vedno nadvse živahen je olimpijec prispel na kraj dogodka s črnim rolls royceom, na častni tribuni pa sta ga sprejela slovenski predsednik Milan Kučan in premier dr. Janez Drnovšek.« Olimpijsko plamenico je prinesel Lojze Kolman, zadnja leta najboljši slovenski telovadec. V športni dvorani Marof so se udeleženci sporeda Štuklja pozdravili z večminutnim gromkim aplavzom, nato mu je Drnovšek (slika na desni) podelil zlato kolajno reda sokolskega viteza.

Red sokolskega viteza za slovenskega olimpijca

TELEFOTO: TRIO

Izšli božični znamki

Ljubljana — Ministrstvo za promet in zveze ter podjetje PTT Slovenije sta večeraj izdali dve božični znamki. Na prvi, nominalne vrednosti 9 tolarjev, je Gasparijeva ilustracija Slovenci pri jaslicah, na drugi, nominalne vrednosti 65 tolarjev, pa je portret pesnika, nadškofa, ter prvega slovenskega metropolita dr. Jožeta Pogačnika in njegov škofovski grb. Portret je naslikal Božidar Jakac. Obe znamki je oblikoval Marjan Paternoster. Žig prvega dne je bil na voljo v Ljubljani. A. M.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 216/431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade:
\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign:
\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 46 Thursday, November 25, 1993

HVALEŽNOST JE TVOJA OSEBNA IZKAZNICA

So ljudje, ki se zahvaljujejo za vsako malenkost, nikoli ne pozabijo reči hvale, pravi umetniki so v zahvaljevanju, najdejo vsemogoče načine, da izrečejo hvalo in na ta način povrnejo še tako majhno pozornost. Tu in tam se nam zdi, da je zahvala preseгла vrednost daru. Vedno smo jim dolžni.

So ljudje na katerih vrtovih je roža zahvale že zdavnaj uvenela, oziroma ni niti vzcvetela. Enostavno se obnašajo, kot da so jim ljudje naravnost dolžni, da se razume samo po sebi, da jih obdarujejo, da jih sprejemajo s spoštovanjem, da jim delajo usluge brez zahvale, saj si vse to zaslužijo. Ko se ljudje ob njih obregnejo, se čutijo užaljeni in zapostavljene in celo prikrajšane in razmišljajo, le kaj da je narobe s tem svetom, da ne zna videti opaziti njih, ki zaslužijo pozornost ne glede na hvaležnost.

Potem so ljudje, ki so lačni hvale in zahval. Vse bodo storili, samo da bodo zaslišali tisti drobnici hvala lepa. Tako lačni so hvaležnosti, da se bodo pretirano žrtvovali, saj vedo, da le če so jim ljudje hvaležni, le če se za ljudi žrtvujejo, potem so nekaj vredni, željeni in ljubljani. Če hvaležnosti ne zadobijo, so uničeni, se počutijo zavržene in zapuščene.

So ljudje, ki težko sprejmejo zahvalo in splon pohvalo. Vedno se podcenjujejo, češ da niso vredni in da so storili kar pač je bilo v njihovi moči, oziroma kar je bila njihova dolžnost. S svojo držo kažejo, da se počutijo nevredne ali vsaj manjvredne.

In še so ljudje, ki jim pripadamo morda mi, ki nismo zgoraj omenjeni, pa navkljub vsemu na svojski način izrekamo, ne izrekamo, oziroma sprejemamo zahvalo...

Vse gornje kategorije, skupine ljudi na svojski način povedo, kdo so, kaj so, kaj mislijo o sebi in drugih. Manjka pa še en preizkus našega zahvaljevanja in sicer kako, za kaj in kdaj se zahvaljujemo Bogu.

Bo letošnji zahvalni dan bolj dan hvaležnosti, bo to dan molitve, hvale — ali pa dan, ki je z vsem enak drugim dnevom, brez prave, pristne, iskrene, molitvene hvaležnosti?

AVE MARIA
November 1993

Večer s škofom Pevcem

EUCLID, O. — Slovensko ameriški kulturni svet lepo vabi vse na vsakoletni večer s škofom A. Edwardom Pevcem in sicer v petek, 3. decembra, ob 7. uri zvečer na Borromeo semenišče na 28700 Euclid Avenue v Wickliffu. Ta večer je postal že tradicionalni običaj, ko se slovenska skupnost zbere na petek blizu praznika sv. Miklavža in se skupaj s škofom pripravi za praznovanje Božiča.

Tudi letos bo škof Pevcebral sveto mašo ob spremljavi petja Glasbene Matice, katera bo imela po maši kratek koncert priljubljenih božičnih pesmi. Sv. maša bo v kapeli Vstajenje na semenišču. Po maši bo sprejem s škofom v dvorani Rappe. Javnost lepo vabljen, seveda vstopnine ni.

Anthony Hiti

15 LET »SLOVENSKE PESMI«

CHICAGO, Ill. - Čikaški Slovenci smo razsejani po mestu in po predmestjih. Številne težave se upirajo nagibom za sestavo skupnega pevskega zbora na celotnem tem področju. Saj vedno manjka potrebne časa in ustreznega prevoza za združene dejavnosti. Ostanejo le še nagibi, ki kljujejo v srcih in navdihujejo talente za široke, integralne poteze. Vendar jim je sojeno čakati na ugodno priložnost, kakršna se običajno uresniči šele na spodbudo neke posebne vodilne osebnosti.

In prav do takšne združitve nagibov in vodil je prišlo pred 15 leti. Ideja je vzplapolala in odmaknila vse našete in še druge ovire. *Nagibe* so sprožile splošne značilnosti slovenskega rodu; naš človek rad poje, ker ga je Stvarnik nadpovprečno nagradil z glasilkami in ušesi. Drugi pogoj, *pastirstvo* pojoče črede, je tudi bilo kar pri roki, kot redek božji dar. Pater Vendelin dr. Špendov je takrat župnikoval pri sv. Štefanu, znanem zbirališču, in je pretresel vsako svojo ovčico glede posluha in glasbene naklonjenosti.

To dvoje je torej pripravilo spočetje in koj pospešilo razvoj te pojoče skupnosti. Obstajala je sicer tiste čase pevska družina »Prešeren«, manjštevna in strankarsko odmak-

Pratike za leto 1994

CLEVELAND, O. - Slovenska pisarna sporoča, da je prejela od Celovške Mohorjeve družbe Pratique za leto 1994. 160 strani zanimive in poučne vsebine. Pratika stane \$5, za poštnino dodajte \$1.

Za božična voščila ima Slov. pisarna lepe kartice z nabožnim motivom. S slovenskim besedilom stane kartica 70 centov. Brez besedila, da lahko sami napišete voščilo, pa stane kartica 40 centov. Za morebitna naročila po pošti, prosijo, dodajte za poštnino.

Kakor pretekla leta, bo tudi letos na razpolago kadilo za božično kajenje domov. Zavojček stane \$1. Če naročite po pošti, dodajte za poštnino.

Naročila sprejema: Slovenska pisarna, 6304 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

Slovenska pisarna je odprta vsako soboto in nedeljo od 9.30 dop. do 1. popoldne. Pratique, voščilne kartice in kadilo, pa lahko dobite vsako popoldne v Baragovem Domu, zadnja vrata.

njena, ki pa je že skoraj bila zamrla (po smrti dolgoletnega pevovodje prof. Franka Kubine). Občutek praznine je pospešil krepitev in poživitev glasbene tradicije.

Spodbuda je prišla tudi od cerkvenega zbora pod vodstvom g. Alfreda Fischingerja, požrtvovalnega organista pri sv. Štefanu. Z njim vred sta se priključila njegova snaha Anica in sin Andrej.

Obetaven začetek

Že prve vaje improviziranega zbora so se obnesle in je niklo splošno veselje do izpolnjevanja vlog. (Mene ni g. pater nič vprašal po prioriteti; enostavno me je porinil k drugemu basu, vsled nastale vrzeli, in sem se v kratkem sprijaznil s tem.)

Kaj hitro je prišlo do prvega nastopa s prelestnim vencem domačih pesmi: Pred mojo kajžo, Završki fantje, Planinska, Pesem o rojstvu, Jutrarnja...

Že po tem prvem koncertu je mikalo vsakogar, da bi se pridružil. In vsulo se je — iz vseh pojočih družin: Arko, Gaber, Magajne, Puc/Remec, Markun in, pozneje, Rigler, Goršič... Res, trumoma so se polnile klopi v kemičnem laboratoriju lemonske gimnazije.

Najobilnejši delež je zapadel rodbino Arko in so vidne zasluge vročile predsedništvo dr. Lojzetu Arko. On ni miroval niti trenutka, ko je šlo za dobro ime novega zbora. Kar nekam prveč je rinil v višave in se mu že ni moglo slediti.

Sestava zbora je bila kakovostno še zmeraj heterogena in zahteve vpajoče, a vzpon morda prestrm. Disciplina je bila na višini, a pevski program čedalje širši. Smrt nam je prehitro ugrabila dr. Fischingerja in je prešla klavirska vloga izmenično na Patty Zubek in Heleno Rozman, tenkočutni učenki dr. Fischingerja oziroma p. Vendelina.

Zbor je dobil svoje ime »Slovenska Pesem - Chicago - Joliet« po krajšem ugibanju in širšem posvetovanju. Moral se je kaj kmalu preseliti v Baragov Dom, s čemer je prišlo tudi do akustičnih sprememb — žal ne na boljše.

Zlata doba

Tista leta smo se počutili iz dneva v dan bolj samozavestno. Predsedništvo je pri volitvah prešlo na zmernejšega Janca Vidmarja, ki je homogeniziral medsebojne odnose

in zlgledno podprl napore pevovodje dr. Špendova. Leta je visoko zavihal rokave ter razširil in obenem pogobil svojo dejavnost. Razbistril je vokalne funkcije in jih razvrstil v samostojne enote: Moški in Ženski zbor, Mladenke.

V kratkem je vključil operetne modele z izvlečki iz Straussovega »Netopirja« in Smetanove »Prodane neveste«. Istočasno se je izkazal kot duhovit komponist vseslovenske veljave. Njegovi »Turki na Slevici« pomenijo biser umetnosti, po katerem bi morala sezati pogosteje naša domovinska publika. Leta 1976 je sestavil tudi partituro za slovensko sv. mašo, ki doživlja standardno uporabo. Dodal je vrli pater še številne druge skladbe za svoj zbor Slov. Pesem. Te smo slišali na koncertih v Chicagu, v Milwaukeeju, Clevelandu, Torontu in v Michiganu.

Vrhunsko poživitev zbora je priskrbel neutrudni mojster s svojim *mladinskim orkestrom*, kakršnega še nismo imeli čikaški Slovenci do takrat. S tem je p. Vendelin postavil na oder vse naše glasbene kapacitete, mlade in stare. Potemtakem so tista leta naši koncerti pomenili pravo slovensko razkošje. Le nekaj gostov-godbenikov je rabil razmahani maestro za izpolnitev orkestra (z Roosevelt University) pri zahtevnejših delih sporeda.

Naši mladeniči in mladenke so premagali razmeroma hitro domala vse začetniške težave. V uvodnih tockah tedanjih koncertov so redno dodajali spodbudno Triglavsko koračnico, Vendelinov Slovenski venček in koračnico evropskega slovesa »Radetzky«. V pravi je bil tudi Haydnov »Andante«.

S takšno spremljavo se je zbor lahko lotil težjih nalog in smo si z veseljem privoščili uglednejša dela domačih in tujih skladateljev: H. Sattnerja (Jeftejeva prisega, Oljki, O nevihti, Marija kako si lepa); A. Foersterja (Ljubica); M. Tomca (Križev pot, Osmo postaja); V. Špendova (Stvarniku, Pozdravljena, Turki na Slevici, Zabučale gore); V. Vodopivca (Knezov zet), itn.

Neustrašno je vključil vneti vodja še vrsto tujih skladb: Ch. Gounod (Zbor vojakov iz opere Faust), Lamentationes -Jerusalem); R. Wagner (Zbor romarjev iz Tannhäuserja); P. Mascagni (Regina Coeli); P. Wilhousky (Battle Hymn of the Republic); F.J. Haydn (The Heavens are Telling); G. Verdi (Va, pensiero); B. Smetana (Kaj veseli...).

Za takšne prireditve se je vsaka naša dvorana pokazala kot pomanjkljiva; zato smo nastopali v prostornih svetiščih (Cerkev sv. Pavla, katedrala Holy Name, cerkev sv. Jožefa v Jolietu); le ob gostovanjih si tega nismo mogli privoščiti. Uslužni član g. William Trisko je večino teh prireditev v celoti posnel in jih hranil kot kulturne dokumente.

(dalje na str. 12)

**Slovenska šola
Marije Vnebovzete**

prireja

Miklavževanje

V SOBOTO

4. decembra

ob 6h zvečer

v šolski dvorani

Prisrčno vabljeni!

Dragi sveti Miklavž!

Mi že težko čakamo na Tvoj obisk. Bili smo pridni — eni bolj, drugi manj. Se bomo še poboljšali.

Radi pojemo slovenske pesmi. Učiteljica pravi, naj vprašamo za pesmarice in slovenske slovarje. Mi bi radi pa tudi druge reči.

Barbara prosi za novo kolo, Robert pa radio; Robbie hoče "golf clubs". Marko si najbolj želi uro budilke. Veronika Ti bo pa večno hvaležna za malega kužeka. Krištofer bi tudi rad kolo. Petra bi pa najbolj razveselila zlata ura.

Prosimo, prinesi darila za vse otroke na svetu. Hvaležni smo Ti za vse darove, katere si nam že prinesel skozi vsa leta.

Lepo Te pozdravljajo

učenci šestega razreda

Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti

Cerkveni zbor župnije Marije Vnebovzete

je preteklo nedeljo pod vodstvom Tillie Spehar sponzoriral kosilo v zvezi s farnim žegnanjskim festivalom. Na posnetku sta, spredaj, Tončka Urankar in Tillie Spehar, v drugi vrsti Marjanca Mlinar, Helena Gorše in Pavla Dolinar, v zadnji pa še Francka Androjna, Ani Košir in Micka Mohar. Pri kosilu so sodelovale še druge prostovoljke, ki jih na tem posnetku manjka. Te so bile: Vida Jakomin, Helena Gaser, Josephine Cerer in, da so bili tudi moški zastopani, Frank Urankar.

Slovenščina napreduje v koroških dvojezičnih šolah

Koroška: Nad 3000 otrok se uči slovensko

Slediti dve poročili iz Našega tednika z dne 8. oktobra. V prvem so podatki o šolarjih, ki se uče slovensko v raznih šolah, sledi tekst intervjuja s šolskim nadzornikom Francem Wiegelom. Poročili sta bolj pozitivni do razvoja slovenščine.

V šolskem letu 1993/94 obiskuje v veljavnostnem območju dvojezičnega šolstva 5994 šolarjev 82 ljudskih šol na podeželju in dve ljudski šoli v Celovcu. Na 63 ljudskih šolah je prijavljenih 1338 šolarjev k dvojezičnemu pouku. To je 22,75%, kar odgovarja prirastku nasproti preteklemu šolskemu letu 0,14%. V Celovcu obiskuje 113 učencev dve dvojezični ljudski šoli. Mohorjevo šolo obiskuje v šestih razredih 73 otrok, na Javni ljudski šoli pa je vpisanih v štirih razredih 40 otrok.

V veljavnostnem območju manjšinskošolskega zakona obiskuje 364 otrok 28 predšolskih razredov. Od teh je javljenih 81 k dvojezičnemu pouku (v preteklem letu 61). V 19 šolah ni dvojezičnega pouka. K neobvezni vaji »Slovenščina« je dodatno prijavljenih 154 šolarjev. Slovenski jezikovni pouk obiskuje na 18 glavnih šolah 285 šolarjev. Od teh je prijavljenih k jezikovnemu pouku 71 šolarjev po manjšinskošolskem zakonu, 123 obiskuje pouk slovenščine alternativno namesto angleščine, 90 pa se jih je odločilo za prosti predmet »Slovenščino«.

Zvezno gimnazijo in Zvezno realno gimnazijo za Slovence obiskuje letos 459 šolarjev. Višjo strokovno šolo za gospodarske poklice v Št. Jakobu in tamkajšnjo gospodinjsko šolo obiskuje skupno 132 deklet in fantov. V Dvojezično trgovsko akademijo se je letos vpisalo 144 dijakov in dijakin.

Dodatko je prijavljenih k prostemu predmetu »Slovenščina« na srednjih in višjih splošnoizobraževalnih in poklicnih šolah približno 300 šolarjev. Skupno je torej bilo možno prekoračiti mejo 3000 šolarjev, ki se v tem letu učijo slovensko.

»Prvič prekoračimo magično številko 3000 šolarjev, ki se na Koroškem učijo slovensko.«

Kako se razvija dvojezično šolstvo po šolski reformi leta 1988?

Franc Wiegeler: Letos smo napravili statistiko zadnjih šestih let glede prijav k dvojezičnemu pouku. Z velikim zadovoljstvom ugotavljam, da se je dvojezično šolstvo v tem času zelo dobro razvijalo. Letos smo prvič prekoračili magično številko 3000 otrok, kolikor se jih uči v tem šolskem letu slovensko.

Šest let po šolski reformi manjšinskošolskega zakona so zrasle prijave na ljudskih šolah za 36%. To pomeni, da imamo 20 razredov več, ki so dvojezični. Realno število šolarjev, ki so prijavljeni na področju obveznega šolstva k dvojezičnemu pouku je od leta 1988 do

danes naraslo od 1138 na 1532 šolarjev. To je realni prirastek 394 šolarjev, ki se učijo slovensko. Poleg tega obiskuje 154 šolarjev neobvezno vajo »Slovenščina«.

Posebno zanimive so tudi številke prijav na enojezičnih šolah, kot na primer v Wolfsbergu, kjer se poučuje slovenščina na štirih šolah.

Zame osebno je to izredno zadovoljiv razvoj in lahko rečem, da sem na področju obveznega šolstva dosegel cilj, ki sem si ga osebno zastavil.

Torej zadovoljiv razvoj na področju obveznega šolstva. Kakšen pa je položaj v glavnih šolah in na gimnazijah?

Problemi se kažejo pri prestopu iz ljudske šole v glavno (dalje na str. 12)

Kdaj bo oblast uredila Orlov vrh?

Ljubljana — Na Orlovem vrhu na ljubljanskem Grajskem hribu je bilo od konca leta 1943 do konca vojne domačinsko pokopališče, kjer je bilo pokopanih okoli 180 ljudi. (V mrliški knjigi v šentjakobskem župnišču je sicer napisanih samo 140 imen.) V začetku leta 1946 so komunisti pokopališče uničili. Ozna je s pomočjo nemških vojnih ujetnikov grobove odprla in kosti (po pripovedi nekega oznovca samo večje) odepljala neznamo kam.

V nedeljo (15. nov.) je bila tu spominska slovesnost. Pred njo je v grajski kapeli daroval mašo šentjakobski župnik Jože Kokalj. Prebral je 16 imen, izpisanih iz mrliške knjige; v letih 1946 in 1947 so bili ti ljudje »justificirani« na strelišču na Dolenjski cesti in pokopani na Žalah. Med njimi so šentjernejski župnik Franc Cerkovnik, Črtomir Nagode, 20-letno dekle in neki vojak(!).

Po maši je Nova slovenska zaveza na prostoru nekdanjega pokopališča položila venec. Justin Stanovnik, prvi govornik, je med drugim dejal: »Ti, ki so bili v to prst pokopani in tisti, ki so bili pozneje izdani in pobiti, so bili slovenski vojaki. Ti so bili torej vojaki in se jim zato klanjamo, pa naj bodo tu ali kje drugje. Morda je kdo kdaj že mislil drugače, a

njihove sanje so se uresničile.«

Tine Velikonja, predsednik Nove slovenske zaveze, je dejal, da je bil pred petimi leti na Orlovem vrhu na Slovenski pristavi pri Clevelandu, ko je govoril, v veliki zadregi, ker o ljubljanskem Orlovem vrhu ni mogel reči nič drugega kot to, da so ga komunisti po vojni oskrunili in kosti pokopanih odpeljali neznano kam.

Velikonja je nadaljeval: »Začelo se je z junaki, ki so umrli ob napadu na Kočevje 9. decembra 1943. Po tridnevni bojih je padlo 34 domobrancev. Bili so med prvimi, ki so jih slovesno pokopali na Orlovem vrhu. Pokopališče se je postopoma polnilo vse leto 1944. Med njimi so tudi nekateri domobranci, ki so padli ob tragičnem spopadu med dvema domobranskima bataljonoma v Beli krajini novembra 1944. Takrat je bilo ubitih 47 domobrancev, večino pa so jih pobili partizani, ko so na Rogu zajeli ranjene domobrance, ko so jih peljali v bolnišnico. Zadnji domobranec, Jakob Grbec, je bil na Orlovem vrhu pokopan 30. aprila 1945.«

Stane Štrbenk, tajnik NSZ, je med drugim dejal: »Tu smo se zbrali tudi zato, da izrazimo slovenski javnosti in pristojnim oblastem ogorčenje in protest svojcev in prijateljev tu

pokopanih, zaradi nerazumnega odklanjanja oziroma zavlačevanja ureditve tukajšnjega pokopališča. Sedanje stanje je sramota za Ljubljano in za vso Slovenijo. Kot vidite, na njem ni sledu grobov, ni sledu križa, ni sledu simbolov človečnosti. Na njem so le sledi »pasjega poligona«. Župnija sv. Jakoba kot pristojna župnija že več let opozarja na to nevarno stanje. Društvo za urejanje zamolčanih grobov in NSZ sta že večkrat pisno zahtevala od občine Ljubljana Center, da v svojih urbanističnih planih zavaruje in predvidi parkovno ureditev Orlovega vrha s primernim pomnikom tu pokopanih slovenskih domobrancev.

Ivo Žajdela

Slovenec, 16. nov. 1993

MALI OGLASI

Items For Sale

Miscellaneous household items. Wringer washers, furniture, kitchenware, Corningware, books, more. **881-8013.** (45-48)

HOUSE FOR SALE

Euclid Brick Tudor

4 Bedroom, 1½ bath, Eat-in Kitchen. Dining Room. Rec. Room. W.B.F.P. Carpet. 3 Car Garage. Appt. Only. **\$95,000 289-1593** (45-46)

KRATKA ZGODOVINA SLOVENSKE FARE SV. MARIJE VNEBOVZETE

na 57. cesti v Pittsburghu, Pennsylvanija

— Rev. Jože Cvelbar —

PITTSBURGH, Pa. - Prva slovenska fara v državi Pennsylvanija je bila Sv. Barbara. Presto (Bridgeville), Pa. Prva maša v ne še dodelani cerkvi sv. Barbare je bila v zakristiji 4. decembra 1894. Maševal je Fr. Jože Zalokar, rojen v Gorjah pri Bledu. Zalokar je z misijonskim srcem iskal Slovence, ki so tiste čase iz Slovenije prihajali iskat delo v Ameriko.

Našel je skupino Slovencev, ki se je vsako leto bolj množila, v mestu Pittsburgh, kjer so Slovenci in Hrvatje imeli skupaj nedeljsko mašo v mestu. Na Zalokarjev moder nasvet so Slovenci kupili zemljišče na 57. ulici (cesti) v Pittsburghu, kjer naj bi bilo središče slovenske fare. Prva maša v skoraj dodelani cerkvi, ki so ji dali ime Sveta Marija Vnebovzeta, na 57. cesti je bila 15. avgusta 1897.

Zadnji dan te slovenske fare na 57. cesti pa je bila 29. oktobra 1993, ko je cerkev sv. Marije Vnebovzete prenehala biti fara in je postala podružnica fare Sv. Matevža (prej St. Kieran), eno miljo oddaljena od cerkve na 57. cesti.

Nad 3000 otrok

(nadaljevanje s str. 11)

šolo. Maksimalno 20% šolarjev obiskuje prve razrede gimnazije, enak del (približno 70 do 80 šolarjev) prve razrede glavnih šol. To se pravi, da se izgubi v tej šolski fazi dobra polovica šolarjev, ki je bila v ljudski šoli prijavljena k dvojezičnemu pouku. Prav tisti šolarji, ki se ne javijo v 11. življenjskem letu k slovenskemu pouku, izgubijo najboljše šanse za poznejše osebne poklice. V 15. letu starosti bi lahko vstopili v dvojezične gospodarske šole, v trgovske šole, v trgovsko akademijo ali pa v tehnično šolo.

Koliko učencev je deležnih slovenskega pouka na gimnazijah, trgovski akademiji in gospodarskih šolah ter splošnih in poklicnih izobraževalnih šolah?

735 dijakov obiskuje Slovensko gimnazijo, Dvojezično trgovsko akademijo in Višjo šolo v Št. Jakobu. Okrog 300 dijakinj in dijakov pa obiskuje na splošnih in poklicnih šolah »Slovenščino« kot prosti predmet ali pa kot obvezni predmet.

Torej razveseljiv razvoj skorajda na vseh področjih dvojezičnega šolstva?

Tako je. Prvič prekoračimo magično številko 3000 šolarjev; toliko se jih namreč uči v tem šolskem letu na vseh tipih šole slovensko. Za koroško dvojezično šolstvo je to lep uspeh in obogatitev. Želim si, da bi trend ostal konstanten v prid šolarjev in v smislu dobrega sožitja obeh narodov na Koroškem, kar pa najbolj zagotavlja ravno znanje jezika soseda.

Tu je treba omeniti sedanje razmere (1993) v pittsburghski škofiji. Zadnji dve leti je v škofiji na delu prenova — pravo: reorganizacija — vse škofije. To delo v škofiji še ni končano.

Preteklost naj daje pogled na sedanost. Pred sto leti in manj so prihajali v Pittsburgh in okolico člani raznih narodnosti iskat delo. Premogovni rudniki in jeklarske tovarne so čakale na delavce. Tisoči in tisoči so prihajali; za njimi tudi družine raznih narodnosti, raznih jezikov.

Posamezne narodnosti so si gradile cerkve, kjer je bilo bogoslužje v jeziku, ki so ga ljudje razumeli. Dobil si v malem mestu, včasih v eni ulici dve, tri katoliške cerkve raznih narodnosti, ki so skrbele za dušni blagor svojih vernikov. To je trajalo vsaj sto let.

Novi rodovi, tukaj rojeni, so bolj večji angleščine kot pa jezika svojih staršev in starih staršev. Rodovi, ki so gradili cerkve pred leti, izumirajo. Poleg tega je pred nedavnimi leti hud gospodarski pretres za ves zahodni del Pennsylvanije s središčem v Pittsburghu zaprl skoraj vse jeklarske tovarne in premogovne rudnike. Gotovo je več kot milijon ljudi izgubilo delo. Sto in sto tisoči so se izselili in šli iskat delo v druge kraje; med temi tudi katoličani...

Pri reorganizaciji škofije vidimo tri pota: Nekaj cerkva je zaprtih in v njih ni več bogoslužja. Druga pot: nekatere farne cerkve so postale nekatere podružnice. Tako je bivša slovenska fara na 57. cesti postala podružnica fare cerkve sv. Mateja (sv. Matevža); sloven-

ska cerkev je oddaljena od cerkve sv. Mateja, kot rečeno, kako miljo. Tretja pot: ena izmed cerkva v okolišju postane farno središče; staro ime fare opuste in farna cerkev dobi novo ime.

Morda za lažje umevanje tale zgled: v mestu ne daleč od Pittsburgha so iz petih cerkva, ki so bile v uporabi petim narodnostim, organizirali eno faro, z angleškim jezikom.

ŽUPNIKI

pri Sv. Mariji Vnebovzeti

G. Jožeta Zalokarja bi morali šteti za prvega župnika cerkve na 57. cesti. Toda to nikdar ni bil. Prestajal pa je s slovenskimi župljani vse težave; bil je na razpolago vsem Slovincem v vseh zadevah, duhovnih in gospodarskih. Verni Slovenci so imeli toliko ljubezni do Boga, da so ob zgledu Zalokarja nosili korajžno vse skrbi in težave in veselje.

G. Zalokar je bil najboljši svetovalc, prijatelj vsem vernim, ki so se zbirali in hrepeneli postaviti cerkev. Zalokar je imel izkušnje pri gradnji, saj je postavil eno cerkvico v Michiganu, potem drugo, sv. Barbaro. Svetoval je, naj bi izbrali za zaščitnico cerkve Vnebovzeto božjo Mater. Z dobrim srcem, pa z revno mošnjo in pomočjo Marije Vnebovzete je v ne še dodelani cerkvi g. Zalokar opravil prvo sv. mašo 15. avgusta 1897; blagoslovljena je bila 27. oktobra 1897 ob veliki udeležbi slovenskih in hrvaških društev in drugih ljudi.

Prvi uradni župnik je bil dr. Janez Bezeljak. Kot je g. Kebe zapisal: bil je mučenec svojega poklica. Stanoval je v zakristiji, nosil težko skrb, kako poravnati dolgove za cerkev. G. Bezeljak je opešal, zbolel, po nasvetu g. Zalokarja se je vrnil v Slovenijo, kjer je kmalu umrl. Pri sv. Mariji Vnebovzeti je bil od oktobra 1897 do oktobra 1898.

Drugi župnik je bil Fr. Janez Kranjec, 1898 do 1903. Bil je energičen in delaven človek. Obiskoval je rojake, povezal župnijo v tesnejšo enoto. Začel je izdajati *Novice*. Uvedel je knjigovodstvo v župnem uradu, zgradil župnišče. Fr. Kranjec je bil posvečen za čikaško škofijo in le posojen pittsburghski. Na zahtevo nadškofa v Chicagu se je moral vrniti. Zapustil je veliko delo za seboj.

Tretji župnik je bil Fr. Janez C. Mertel, od februarja 1903 do decembra 1924. Rojen v Dvorjah, župnija Cerklje na Gorenjskem, je študiral na St. John College v Collegevillu, Minnesota. Posvečen je bil v duhovnika 1903. Fr. Mertel je dal župniji dolga leta skrbi, dela, uspehe, vso svojo moč in tudi zdravje. Zapustil je faro strt na duši in teselu, žalosten. Vendar je župnijo postavil na

(dalje na str. 15)

15 LET »SLOVENSKE PESMI«

(nadaljevanje s str. 10)

Zmernejša pot

Nemila usoda je zadnja leta posegla vmes. Udeleženci mladinskega orkestra so odrastli — in se razšli po svojih študijskih poteh. Takim naravnim pojavom se ne more kljubovati. Nastala je vrzel, pač, celo praznina in je zbor ostal pri klavirski spremljavi, vendar dosleden stremeljenju za evolucionističnim napredkom.

V tej dobi je zbor predvidel en večji korak — nastop v domovini Sloveniji! Temeljite priprave so uspevale — dokler se ni zataknilo nebo nad tem navdušenjem. Razmere v Sloveniji so bile še samo »tovariške«, izrazito rdeče in so prišla znamenja o tem, da nismo zaželeni...

Predsedstvo je medtem bil prevzel Mihael Vidmar, vesten in dosleden aktivist. Smrt je pobrala še nekaj članov, nekateri so se izselili, druge je nujno oddaljila starost (upokojitev). Jedro je ostalo, podmladek je pristopil, vendar zmernejši, in je zbor prilagodil svoje ambicije novim pogojem.

Vidno manifestacijo iz te dobe (koncem 80ih let in v začetku 90-ih) je pomenila glavnina Smetanove operete »Prodana nevesta«, solidno pripravljena in prepričljivo izvedena na našem odru dne 5. majnika 1990. Tenorski solo je pel Stane Markun (mlajši), a ostale večje vloge so prevzeli Mojca, Miha in Branko Magajne ter Freda Arko in Nandi Puc.

Alternativni nastopi so sledili ob Baragovih dnevih, z obiskom v Waukeganu in na katoliškem vseučilišču v Lorettu, Pa., tri leta zaporedoma. Povsod se je slišalo: *Pridite spet!* Razen tega se je vsako leto pretežni del zbora udeležil božičnega festivala v Muzeju (Museum of Science and Industry), kjer je predstavil ameriški publiki našo pesem, kot bistveno sestavino slovenske kulture. Zanimanje občinstva je porastlo zlasti, odkar je naša dežela dosegla samostojnost. In naj še omenimo, da en odcepek zbora rad sodeluje pri kulturnih urah, ki se redno vršijo ob koncu vsakega meseca (če ni tehtnih zadržkov, ali kolizije).

Jubilejni koncert

Kot smo omenili v povabilu na letošnji koncert (A.D., 28. okt. 1993), je ta nastop bil posvečen domovinskim nagibom. Težišče sporeda je bilo na pesmih, ki opevajo lepoto, prazničnost in vdanost Materi Sloveniji. Razposajenost so prikazale posebej mladenke (»Ko ptičica sem pevala«), a otožnost in mehkobo izdvojni kvartet s tubarno »Glejte, kako umira pravični«, moštrovino J. Gallusa. Kot novost je prišteta še Vodopivčeva »Pobratimija«, a v tujem sporedu je Verdiju in Haydnu pridružena Schubertova rahla, čuteča »Noč«.

Ostalo je vdano sledilo predvidenemu sporedu. Cerkev sv.

Štefana se je izkazala kot zadovoljiva akustična »dvorana«. Klavir je zanesljivo obvladal elastični, pospeševalni Filip Arko, ki je razen tega — kot novi predsednik — slušateljem spregovoril o pomenu Slovenske Pesmi, češ, naj kljub težavam zbor nadaljuje dragoceno poslanstvo ohranjanja in poživljanja slovenske glasbe na tukajšnjih tleh.

Par besed je temu namenil tudi pevovodja p. Vendelin, ki je 9. oktobra v (delovni) tišini doživel svoj 72. rojstni dan. Naj mu jih dobri nebeški Oče naprti še enkrat toliko — saj on zna nositi starostne (ne)prijetnosti!

Po uspešnem koncertu smo si zasladili večer še z okusnim prigrizkom pod cerkvijo, ter s tekočimi mamilami, ki odpravljajo pozabo vsako gorjé. Postrežba v kuhinji je zaslužila iskreno pohvalo; ne navajam imen, da ne bi koga pozabil (in potem predolgo obžaloval). Bog jim ohrani prizadevnost!

Sklep

»Tribunin« glasbeni kritik J. von Rhein je po nedeljskem nastopu Dubravke Tomšič kritiziral svoje občinstvo takole: »If there were any justice in the world, every seat at Orchestra Hall would have been filled Sunday.« To velja tudi za čikaške Slovence ob nocošnjem praznovanju. Ne toliko v smislu »brezbrižnosti«, kolikor v pogledu žive prizadevnosti, ki smo jo brali z obličij pevcev. Koliko vaj je bilo in koliko odrekaj, ter prepričanja, da našemu občinstvu mora biti postreženo s posebnim koncertom! Pesem za pesmijo je izklicevala pozornost, vdanost in občudovanje naših prelesti pod Triglavom; ali smo sploh mogli želeti mikavnejša vabila na skupen slovenski užitek?

Slovenska pesem ne sme izumirati, niti popuščati, ampak razvneti vsako srce. Vrnimo sijaj našemu zboru, vključimo mlade sile in mladeniški ogenj, da bo plamtel ob neštetih melodijah, ki bi lahko šle v pozabo, ali pa še niso sploh dotaknjene... Pesem je oznanilo miru, poživilo in krepilo, pastirčku na gori in učenjaku pri knjigi; pesem je pozaba gorja, vstajenje iz teme, zdravilo bolnemu ali potrtemu... Ne prezrimo teh blagodejnih dragocenosti...

M. Milanez

V blag spomin

ob 39. obletnici smrti
dobrega očeta

Franceta Hauptman

ki je zaspal v Gospodu
27. novembra 1954.

Odšel v večno domovino,
kjer ni skrbi, krivic ne ran,
uživaš zdaj Boga milino,
saj služil si mu vedno vdan.

Žalujoci:
sin Ivan z družino.

Joseph L.
FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

Kritična javnost, nujen pogoj za demokracijo, je razpadla

To poročilo je izšlo v ljubljanskem Slovincu 17. novembra. O okrogli mizi, o kateri je to poročilo, je pisal za New York Times David Binder. Kot vidite, tudi njegovo poročilo, v izvirni angleščini, posreduje. Slovenčevo poročilo je pripravil Marjan Pogačnik.

Ljubljana — Novinarji Janez Markeš, Vida Petrovčič in Danilo Slivnik so na ponedeljkovi (15. nov.) okrogli mizi, ki jo je vodil teolog dr. Ivan Štuhar, menili, da je kritična javnost, nujen pogoj za demokracijo, skorajda razpadla, pravna država pa ni uresničena.

V nabit polni veliki dvorani na Teološki fakulteti je v začetku prvega večera štirinajstodnevne teološkega tečaja Evropa na razpotju Janez Markeš, pomočnik Slovenčevega glavnega in odgovornega urednika, dejal, da Slovenija v laičnih evropskih dimenzijah ni Evropa. Menil je, da se je tako imenovani državotvorni projekt izkazal za bolj obrnjenega v Evropo kot tisti, ki se je deklariral z geslom Evropa zdaj.

Vida Petrovčič, komentatorica na TV Slovenija, je dejala, da je najpomembnejši pogoj za demokracijo tržno gospodarstvo. Nekateri se sprašujejo, kaj sploh še ostane od naroda, če se liberalno odpre tujemu trgu. Petrovčičeva meni, da narod tudi v Sloveniji najbolj povezuje ista preteklost. Ker pa imamo skupno zgodovino z mnogimi narodi, se bodo po njenih besedah porajale še številne dileme, s kom se povezovati.

»In Slovenia, Pen is the Mighty Form of Protest«

Tekst, ki sledi v angleščini, je izšel preteklo nedeljo v New York Times-u izpod peresa dobrega poznavalca vzhodnoevropskih razmer Davida Binderja, katerih poročil smo tekom let že večkrat citirali. Za ta tekst v angleškem delu zaradi obilice oglasov ni bilo prostora, zato je ponatisnjen v originalu v slovenskem delu, deloma tudi zato, ker je v ljubljanskem Slovincu izšlo poročilo o isti okrogli mizi. Poudarek v Binderjevem poročilu je malce drugačen, vsako poročilo pa ima precej zanimive stvari in bodo bralci marsikaj iz njih izluščili. Objava v angleškem originalu je seveda izjemnega značaja. Urednik

Danilo Slivnik, namestnik glavnega in odgovornega urednika časnika Delo je opozoril na nekatere paradokse sedanje družbe. Vključevanje v Evropo vodijo tisti, ki so nasprotovali osamosvajanju. Stranke se tudi niso sposobne odzvati na številne nepravilnosti v družbi, čeprav vsi vedo zanje, je dejal.

Pri vprašanih obiskovalcev so veliko časa namenili sedanji koaliciji. Slivnik je menil, da bi se politični problemi reševali hitreje, če koalicije ne bi sestavljale tri stranke, ki v normalnem položaju »ne bi mogle biti v skupni vladi«. »Sprijazniti se s sredino je samomorilsko za stranke in demokracije,« je dejala Petrovčičeva.

Markeš pa je menil, da je po eni strani mogoče govoriti o slabem delu koalicije. Vprašati se je, kaj bi se dogajalo, če bi bila koalicija sestavljena iz sorodnih strank. »Leva« koalicija bi po njegovih besedah silnice usmerila v Jugoslavijo, Janša v njej ne bi mogel biti obrambni minister. »Desno« koalicijo pa bi, kot je dejal Markeš, ogrožal val silovitih stavk; teze o tem, da so politiki, ki ne izhajajo iz stare garniture (za gospodarstvo), nestrokovnjaki, bi se nadaljevale.

Kot je o predsedniku Milanu Kučanu dejal Slivnik, so v njegovem kabinetu ugotovili, da ima še vedno takšno javnomnenjsko podporo, da bi mu vsako odgovarjanje Janši bolj škodovalo kot molk. Markeš pa je menil, da je Kučan visoko inteligenten politik, ki zna vse vnovčiti v svoj prid, in človek, ki ve, kako delati z množico.

former Yugoslavia and has turned the so-called "open letters" used by the old Communist Party press as a new form of public dialogue here.

In the Communist past, "open letters" were used by the centrally controlled party press as a device for rallying the faithful. Addressing President Tito, for instance, state enterprises or local party organizations would boast of production achievements and vow to exceed the next five-year plan output goals.

The open letters published these days in Ljubljana newspapers are politely couched polemics aimed at a broad audience and sometimes running 1,500 words or more. But some letters contain appeals for answers or action on specific questions, combined with criticism of President Kučan.

A recent letter signed by a group of opposition Christian Democrats accused Mr. Kučan, who made a career in the Yugoslav League of Communists before he helped lead Slovenia to independence three years ago, of condoning privatization of state enterprises by

transferring ownership to current managers rather than allowing competitive bidding. This, they said, "could lead to lawlessness and anarchy."

Another letter, signed Zoran Vetrh, took the 53-year-old President to task for asserting in a television interview last month that "whatever I and my office say is the truth."

"Did we get a new category in the law?" Mr. Vetrh inquired.

One of Mr. Kučan's actions that prompted a spate of letters was his award last summer of the newly created Silver Order of Liberty of Slovenia to personages deemed worthy contributors to the independence of the country in 1991.

Six of the honorees, including two government ministers, returned their medals to protest his giving the award to two other Slovenes. One of those who returned the award was Mr. Kučan's chief political rival, Janez Janša, the 35-year-old Minister of Defense.

Mr. Janša, who by our Slovenian standards is considered to be a fireball, accused Mr. Kučan of being implicated in a plot to smuggle arms to the Muslim leadership of Bosnia. The plot came to light with the discovery last summer of a huge quantity of assault rifles in an airport warehouse near the eastern Slovenian city of Maribor.

The arms-smuggling scandal is due for investigation by a special commission of the Slovenian Parliament as well as judicial authorities, although nobody seems to be in a hurry to get to the bottom of it.

When the President was asked about the case by an interviewer on state television last month, he brushed it aside as a concoction of the press.

With the coalition government of three parties silent on such issues, the political dialogue in Slovenia is being conducted increasingly through the open letters in newspapers and in public forums.

One such forum took place Monday (Nov. 15, ed. note) evening here under the auspices of the Theological Faculty of the University of Ljubljana.

For three hours, a standing-room-only crowd of 400 listened raptly to three journalists and a theologian nominal-

(dalje na str. 14)

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Anton M. LAVRISHA
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Services

Petdeseta obletnica poroke Attilija in Bruna Bonutti

Attilio in Bruna Bonutti

CLEVELAND, O. - V nedeljo desetega oktobra 1993, sta Attilio in Bruna Bonutti proslavila petdeseto obletnico poroke. Med drugo svetovno vojno, leta 1943, sta bila poročena v goriški stolnici.

Devetega septembra 1955. leta sta se Attilio in Bruna preselila v Cleveland z dvema otrokoma in pričakujoč še tretjega ter se nastanila v St. Clairski slovenski naselbini, kjer so vsi bili farani župnije sv. Vida. Attilio je bil član cerkvenega zbora Lira in sinovi Lorenzo, Giancarlo in Anthony so hodili v župnijsko šolo.

Leta 1966 se je družina Bonutti preselila v Euclid in l. 1988 v Mayfield Village. Tista leta so bili Bonuttijevi farani Marije Vnebovzete v Collinwoodu, kjer je Attilio vsa leta zvesto pel v cerkvenem zboru.

Danes sta zlatoporočenca

upokojena in še bolje uživata delo v svojem neverjetno lepem in pestrem vrtu.

Po jubilejni sv. maši pri Mariji Vnebovzeti, ki jo je za njiju pel župnik g. Janez Kumše, in po čestitkah s cveticami cerkvenega zbora, se je družina zbrala z ožjimi sorodniki in prijatelji ter počastila srečna zakonca pri zasebnem kosilu.

Sin Giancarlo, brat Marianist, ki je nedavno proslavil petindvajseto obletnico v svojem redu, je prispel iz Cincinnatija, sin Anthony, pilo Delta Airlines, je priletel iz Atlante, Georgia s soprogo Elizabeth, hčerko Victorijo ter enomesečnim sinkom Christopherjem. Tako sta slavljenca praznovala prisrčne ure s svojimi sorodniki in prijatelji.

Prisrčno čestitamo in želimo mnoga leta neprenehne sreče!

V.R.

Slovenia

— Happy Thanksgiving —

Shore Carpet

WHITE GLOVE SERVICE
AND INSTALLATION FOR
OVER 20 YEARS

Armstrong, Tarkett
Mannington Vinyl Floors
Alexander Smith - Mohawk
Cabin Craft - Downs - Galaxy
Lees - Masland - Salem - Wellco
Philadelphia - World - Diamond
Aladdin - Cumberland Mills

FREE HOME ESTIMATES

AREA RUGS
MADE TO
ORDER

EXPERTS IN
RESIDENTIAL &
COMMERCIAL
FLOORING

Mon. - Tues. - Thurs. 9 A.M. - 8 P.M.
Wed. - Fri. - Sat. 9 A.M. - 5 P.M.

Visit Our Beautiful Showroom at 854 E. 185th St.

531-0484

Pogovor z Marjanom Podobnikom, predsednikom SLS

Poštenost kot politična kategorija

Ta intervju je izšel v »Slovenca« 13. novembra. Teksta sta za objavo pripravila novinarja Jože Horvat in Janez Markeš.

• Gospod Podobnik, ali ima opozicija v tem trenutku veliko dela?

Rekel bi, da je opozicija v Sloveniji ta trenutek nedefiniran pojem, zaradi česa tudi ni mogoče postaviti ustrezne koalicijske alternative sedanji vladni politiki. Lahko pa rečem, da ima Slovenska ljudska stranka (SLS) zelo veliko dela prav pri oblikovanju alternativne sedanjemu programu in delovanju vlade.

Opozicija je seveda razdrobljena in problem je videti dvoplasten: po eni strani so problemi v zvezi z oblikovanjem konservativnega prostora v Sloveniji, po drugi pa z oblikovanjem opozicije v samem parlamentu.

Dejstvo, da v tem trenutku ni mogoče postaviti alternativne, ki bi bila programska — to SLS je — apak tudi številčno zadostna, se pravi, da bi imela tudi zadosti poslancev v državnem zboru, je za nas v SLS neprijetna ugotovitev, za Slovenijo pa veliko več samo to. Pomeni namreč, da bo Slovenija morda še dolgo vodila politika, ki nima nobene realne in jasne vizije razvoja in je v mnogih postavkah problematična z vidika utrjevanja politične in gospodarske samostojnosti naše države. Kajti v državnem zboru se bo le težko oblikovala zadosti močna skupina, ki bi sedanjo vladno koalicijo zamenjala.

V tem je največja »spornost« sedanje velike koalicije. Očitno so njeni tvorniki vedeli, kaj je treba narediti, namreč ustoličiti tako koalicijo, ki v svojem bistvu pomeni onemogočanje vzpostavitve alternativne. Kajti vsaka od treh glavnih strank na svojem področju onemogoča tisto, kar bi lahko imenovali alternativo. Zato ne moremo govoriti o nekem desnosedinskem krogu ali takšni politiki, saj zdaj nekatere od

MALI OGLASI

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7028787. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona,
Vinko Levstik

strank, ki naj bi bile v njem, v tem smislu ne delujejo.

Seveda se pri tem takoj zastavlja vprašanje slovenske krščanske demokracije; dokler tu ne bo sistemskih sprememb, se bojim, da se Sloveniji ne piše dobro. Naj dodam, da mi je predsednik SKD Lojze Peterle na najinem zadnjem srečanju na moje vprašanje, ali bi bil pripravljen biti mandatar nove desnosedinske vladne koalicije v okviru tega parlamenta, odgovoril, da ne.

• **Omenili ste vizijo, ki da je ni. Kaj je za vas vizija? Vizije so v naši zavesti nekaj, kar je bilo povezano z utopijami, za te pa vemo, kam so pripeljale in kam vodijo.**

Temeljno vprašanje je, kaj Slovenija hoče narediti iz sebe, in to v gospodarskem, političnem, kulturnem, nacionalnem itd. smislu. Pri tem pa mora vedeti, kaj ima, s čim razpolaga. Obravnava proračunskega memoranduma kaže na to, da ne vemo niti tega, kaj imamo, koliko je slovensko premoženje doma in v tujini vredno, v kakšnem obsegu odteka kapital v tujino, kakšen je slovenski družbeni brutoproizvod, saj vemo le za tistega, ki je tu evidentiran — ne pa za tistega, ki ga v Sloveniji ustvarimo, pa ni evidentiran (odtok kapitala na tuje itd.).

Zato nimamo prave podlage, temelja, ki bi nam kazal, kaj lahko naredimo. In zato pozitivnih sprememb ne moremo pričakovati. Rekel bi torej, da je vizija zame program, povezan z jasno začrtano usmeritvijo, temelječo na realni pod-

IN SLOVENIA...

(nadaljevanje s str. 13)

ly discussing the theme of "Europe at the Crossroads." The lengthy question period was devoted entirely to current Slovenian politics.

"Why doesn't President Kučan answer questions?" one member of the audience inquired.

"He doesn't have to, because his popularity is so great," replied Danilo Slivnik, deputy editor of Delo, the formerly Communist daily newspaper.

A Ljubljana journalist said that the President remained immensely popular in this nation of two million because he tended the grass roots, going to the farthest corner of the republic to participate in village celebrations or firemen's balls.

"He has his way," the journalist said.

Marjan Podobnik

lagi. Brez te jasne vizije v gospodarstvu pa ni mogoče imeti uspešne in dolgoročne socialne politike. S tem je povezana vizija v izobraževanju, kulturi, znanosti, kjer je sedanja vladna politika morda še spornejša kot drugod.

• **O vizijah, programih itd. se danes ne govori dosti, vsaj javno ne. Več se govori o aferah, ki jih je vsak dan več. Zakaj jih je prav zdaj toliko, zakaj je prav zdaj, če tako rečemo, napočil njihov čas? Obstajajo za to politični razlogi?**

Stvari bi morali začeti razčistiti že prej.

Eden izmed razlogov za to zapoznitev je v tem, da je Demosova vlada, izredno veliko je sicer storila pri osamosvajanju — dosegla je osamosvojenost — naredila tudi katastrofalno napako: ni naredila poteze, ki bi ji lahko rekli popravljanje mize. Sprožiti bi morala ustrezne kadrovske spremembe in potem bi se te stvari sprožile že tedaj, se pravi, da kapital ne bi odtekal v tujino, lastninjenje pa bi potekalo tako, da bi se manj pokradlo oziroma divje lastnino.

• **Zakaj po vašem mnenju tega ni naredila?**

Glavni vzrok je neizkušnost. V nasprotju z nekaterimi drugimi ne zagovarjam mnenja, da vlada ni imela namena, da bi kaj korenito spremenila. Na eni strani je bila neizkušnost, na drugi izredna obremenjenost z osamosvajanjem, ki je bilo prednostni cilj.

Tega ne smemo pozabiti in ta prednostni cilj je bil pravi. To si upam zdaj povedati; so krivda naše stranke je bila takrat v tem, da nismo izrabili pravice do postavitve petih no-

vih ministrov, kar nam je dovoljeval volilni izid. Če bi na ministrska mesta kot takratna SKZ postavili pet sposobnih kmetov in obrtnikov, to zanesljivo ne bi bil slabši del vlade.

Ker je torej vlada v svoji sestavi imela preveč nesposobnih ljudi, na nižjih ravneh pa so ostale stare strukture, rezultat ni mogel biti drugačen, kakršnega imamo zdaj. Že to, da nam ni uspelo poddržaviti niti premoženja DPO, kar so opravile vse vzhodnoevropske države, kaže, da so se morda že pred prvo vlado vzpostavile vezi med nekaterimi člani prve vlade in staro strukturo.

• **Stvari, o katerih govorite, so sicer stvar nekdanjega Demosa, a ne samo njega. Ker je projekt ostal nedokončan, je vprašanje demokracije, ali bo končan ali ne. A Demosa verjetno nikoli več ne bo mogoče ustvariti. Kakšne so po vašem mnenju možnosti za izpeljavo tega projekta, vsaj do neke faze?**

Zamujena je bila priložnost, ki se je ne bo dalo več ponoviti. Nasedlo se je tudi vpitju o revanšizmu, kar je prav tako, žal, zelo slabo vplivalo na delo vlade.

Od takrat so se določene stvari spremenile, in to v slabem smislu, predvsem v vzpostavitvi sedanje koalicije. Ta onemogoča oblikovanje take programske koalicije, ki bi vsaj v pomembnem delu nadaljevala in dokončala tedanji Demosov program. No, formalno bi bilo to mogoče, dejansko pa je zadeva prišla tako daleč, da so si tri glavne stranke že do te mere razdelile interesne sfere, da bodo skušale

MALI OGLASI

For Rent

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for the Aged, off Neff Rd. Call 531-5754 or 951-3087. (x)

House For Sale

Broadway area. 3 Bedrooms, Large Living Room, Dining Room & Kitchen. Unfinished Basement. Enclosed Patio. Appliances. Call 521-4125 - between 5-8 p.m. (41-48)

vsaka svoje področje zadržati.

S sedanjimi postopki pri lastninjenju se verjetno v Sloveniji končuje delitev koalicij pa tudi preurejanje strank na leve, desne, sredinske itd. Zdaj se bo ustvarila ločnica, ki bo marsikje potekala tudi znotraj strank, in sicer med tistimi, ki za enega svojih temeljev pri delovanju priznavajo poštenost, in tistimi, ki se jim to ne zdi pomembno. To pa zato, ker je pri pomanjkanju zakonodaje to tudi mehanizem, ki lahko ustavi tokove, ki smo jim priča. Če pa se bo spodbujalo nepošteno postopke, ki imajo svoje temelje v pravnem neredu, se Slovenija lahko razproda, grozita ji tudi politična nesamostojnost in gospodarska zaostalost, torej izguba prednosti, ki smo jih imeli na začetku.

• **Ali sama praksa vladanja sedanjih koalicijskih strank ne bo silila v nekakšno postenejša pravila igre, pravila, ki bodo morala biti pravno utemeljena, saj bodo sicer te stranke čedalje manj prepričljive pred volilci in v demokratični Evropi?**

Ta koalicijska, kot so pokazala tudi razna omizja v javnosti, ne more argumentirano braniti tega, kar počne — ima pa večino, s katero je mogoče vladati. Imamo tudi manjšinske vlade, ki imajo argumente za svoje delo in vsaj nekaj časa uspevajo, saj z njimi prepričajo tudi tiste, ki sicer niso v vladni koaliciji. Italijanske primer kaže, kaj pomeni delitev interesnih sfer med strankami za obdobje več desetletij. To obdobje se v Italiji končuje z akcijo »čiste roke«, čedalje več politikov in podjetnikov pa je v preiskovalnih postopkih. In pri nas obstaja zdaj tudi možnost, da se sedanja koalicijska ohrani za deset let. Slovenska različica akcije »čistih rok« bo takrat neizogibna. Bolje bi bilo, da bi jo speljali že zdaj.

• **Vlada napoveduje približno 1- do 2-odstotno gospodarsko rast, toda na drugi strani se število nezaposlenih**

(dalje na str. 15)

Joe (Jože)
Zevnik
Apprentice
Funeral
Director

The Dan Cosic

FUNERAL HOME

Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio

944-8400

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

Zima s snegom močno pritisnila po Sloveniji

V začetku preteklega tedna so močne snežne padavine povzročile zastoje in težave. Promet je bil zaradi snega močno oviran, nekaj ovir je nastalo tudi zaradi drevja, ki se je pod težo snega zlomilo in padlo na ceste, ter pretrganih električnih žic. Močno sneženje je mnogo težav povzročilo na mariborskem, novomeškem, krškem, brežiškem in postojnskem območju ter ob ljubljanskih vpadnicah. Med prometnimi nezgodami je bila tista na posnetku, kjer je cisterna zaprla cesto pred Trebnjim.

Iz »Slovenca« 16. novembra

Poštenost kot politična kategorija

(nadaljevanje s str. 14)

oziroma tistih, katerih delovno mesto je ogroženo, povečuje. Ti so objektivno v opoziciji do vlade, toda velik del jih je pod nadzorom Svobodnih sindikatov, ki pa so praktično pod okriljem ene izmed vladnih strank, Združene liste. Kako boste kot opozicijska stranka lahko sodelovali s temi nezadovoljnimi, ki bodo nasprotovali ali nasprotujejo vladnim ukrepom?

Predvsem je treba vedeti, da Svobodni sindikati, katerih vodstvo pripada Združeni listi, seveda niso opozicija. To je navidezna in povsem nenačelna opozicija. Z njo tudi ne nameravamo sodelovati in obžalujemo, da delavci, razen nekaj manjših organizacij, sploh še nimajo pravih delavskih sindikatov, ki ne bodo le drobiž v političnih igrarh.

Mi imamo konsistenten program, kako rešiti temeljna vprašanja — kajti podpreti socialne zahteve, če za to ni gmotnega kritja, pomeni storiti dve napaki: podpreš nekaj, kar dolgoročno ne moreš vzdržati, hkrati pa udariš po tistem, ki mora denar za podporo zagotavljati, se pravi po gospodarstvu, ki dajatev ne zmore.

Glede omenjene 1-odstotne rasti pa je tako, kot če bi nekemu v puščavi, ki je pred tem, da bo dehidriral, rekel, da je pot do oaze za malenkost krajša, oba pa vesta, da poti vseeno ne bo zmogel. Zato mi-

slavo, da kmet in podeželje živita na račun delavca. Mnogi so v to začeli verjeti, ne da bi se o tem prepričali. Da je to posledica večdesetletne indoktrinacije, kaže okoliščina, da tako gledata na kmeta tako LDS kot Združena lista, očitno pa tudi ljudje, ki izhajajo iz vrst krščanske demokracije in ta hip imajo odločilno besedo v kmetijstvu. In še danes se noče priznati, da je prejšnji sistem deloval po načelu, da je najlaže vladati sprtim ljudem, slojem in stanovom. Sedanja politika je v mnogih pogledih nadaljevanje te prakse.

• Vendar pa je očitno, da v koaliciji vseeno ni enotnosti glede nekaterih zadev, ki so velikega pomena. Nasprotno, so velika nasprotja, ki jih včasih zazna tudi javnost. Npr. spori o obrambnih zadevah, plačah itd. Kako opazujete ta pulziranja v vladi, kakšna bo vaša vloga pri tem, da bi voz demokracije potegnili naprej?

Glede obrambe se strinjam, kajti zdi se mi zelo pomembno, da se v zvezi s tem oblikuje čisto druga koalicija; tu del opozicije podpira del koalicije, ki prva odgovarja za slovensko obrambo. Temelj za to, da bi omenjeni voz potegnili naprej, pa je zdaj reševanje problemov, povezanih z lastninjenjem. Kajti vse je povezano s tem, v tem je ključ napredka.

Tu pa je premalo pravih potez. Zato bi bilo prav, da bi, če bi Združena lista stopila iz vlade, vanjo ne stopila nobena druga. Koalicija naj bo manjšinska.

Povedano drugače: SLS ne bo šla v vlado, ki noče vleči odgovornih potez, čeprav ima za to vse možnosti. Po mojem bo Slovenija morala iti skozi proces nekakšnega očiščenja, ki pa ne bo brez priznanja napak in odločnejšega prizadevanja za poštenost, čeprav je verjetno res, da v normalnih političnih sistemih to ni posebna politična kategorija.

A v Sloveniji je v tem trenutku poštenost politična kategorija. To pravim tudi zato, ker se celo ustanove, ki delajo na teh temeljih, kot je recimo Cerkev, do teh nepravilnosti premalo odločno in nedvoumno opredeljujejo. Upam, da se bo v Sloveniji razmahnilo gibanje, katerega temeljni cilj bo, da pri nas poštenost postane vrednota. Gre za to, da »ne le, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan«.

(nadaljevanje in konec prihodnjič)

KOLENDAR NOVEMBER

27. — Ameriška Dobrodelna Zveza priredi banket ob 83. obletnici ustanovitve, v SND na St. Clairju.

DECEMBER

3. — Slov. Am. Heritage Foundation priredi Večer s škofom Pevcem v Borromeu.

4. — Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti prireja miklavževanje, ob 6h zve., v avditoriju pri M.V.

Iz zgodovine pittsburške župnije

(nadaljevanje s str. 12)

noge v vsakem pogledu, tako piše g. Kebe (vir večine teh podatkov in pogledov). Vpeljal je strogo knjigovodstvo, poplačal vse dolgove, pri tem štedil s cerkvenim denarjem do skrajnosti. Nakupoval je zemljišče nad župniščem. Leta 1912 je sezidal šeststobno šolo z dvorano v pritličju. Učiteljice v šoli so bile sestre Notredamke.

Fr. Zalokar in Fr. Mertel sta bila dva popolnoma različna značaja — vendar v eni točki enaka. Eden kot drugi bi bil storil vse za dosego svojega smotra: Zalokar iz naroda za narod, Mertel iz poklica za poklic, to zopet po g. Kebetu. Fr. Mertel je umrl 25. maja 1939. V času bolezni g. Mertela so pomagali na fari drugi duhovniki: Fr. Callahan, Fr. Mihelič, Fr. Mayer, Fr. Sojar ter še drugi.

Peti župnik je bil Fr. Jože Škur, 1924 do 1934. Bil je benečanski Slovenec, a po srcu pristen Slovenec. Pravi priimek je bil Černekič, as so mu Italijani pokvarili v Scuro, kar je Fr. kasneje poslovenil v Škur. Bil je nad sve dobra duša. Sezidal je varnostne stene za šolo in župniščem proti posipom s hriba. Za njegovega župnikovanja se je začela Velika depresija oz. gospodarski zastoj, ki mu je prekrizala račune glede drugih načrtov. Fr. Škur je umrl nenadoma v župnišču 16. junija 1934.

Po smrti Fr. Škurja je bil pol leta, od junija do decembra 1934, oskrbnik župnije Fr. Herbert Butterbach.

Peti župnik je bil Fr. Matevž Kebe, rojen 11. septembra 1883 v Dolnjem Jezeru pri Cerknici v Sloveniji. Posvečen za duhovnika je bil pri St. Vincentu v Pa. 1. julija 1911, imel novo mašo 2. julija 1911 in zlato maši v cerkvi sv. Marije Vnebovzete na 57. cesti.

Prvo njegovo službeno mesto je bilo na slovaški župniji sv. Cirila in Metoda v Charle-roi, Pa., od 1911 do 1916. Od tu je sezidal v mestecu Fayette Cityju podružno cerkev sv. Edwarda, ki je sedaj samostojna župnija in spada v škofijo Greenburg. Drugo službeno mesto je bilo na hrvaški fari Srca Jezusovega v McKeesportu, Pa., od 1916 do 1934.

Od leta 1934 do 1966 je bil župnik na slovenski fari sv. Marije Vnebovzete. Leta 1966 je stopil v pokoj in odšel v večnost 19. septembra 1969. G. Kebe je bil na fari med vsemi duhovniki najdaljšo dobo — celih 32 let.

G. Kebe je bil po značaju miren, zelo skromen značaj in se ni rad kazal na zunaj. Rad je bil sam. Bral je veliko. Vedno je bil pripravljen v vseh okoliščinah pomagati ljudem. Nikdar ni imel avta. Ljudi je obiskaval, do njih bil zelo prizanesljiv. Nisi ga slišal, da bi obsojal. Velikokrat je ponavljal: moraš poznati človekovo zgodovino, kje je rasel, v kakšnih okoliščinah je živel, pa boš lažje razumel njegovo se-

danjost, tudi versko brezbriznost.

Ljudje so ga radi imeli. V pripravah za zidavo nove cerkve so mu popolnoma zaupali. Zelo je bil skrben in varčen, zato so farani radodarno — tudi če je bilo včasih težko za denar — podpirali pri zbiranju za novo cerkev. Ne samo enkrat, večkrat mi je rekel: Nič ne prosim za finančno pomoč za cerkev, niti se ne zahvalim pogosto, a vseeno dajejo.

Kje je bil radodarnosti? G. Kebeta so poznali in mu zaupali. Le tako moremo razumeti, da je ta majhna fara mogla v kratkem času 16 let nabrati denar, zgraditi cerkev in ves dolg poplačati. Leta 1943 so začeli zbirati denar, nova cerkev je bila posvečena po škofu Deardenu 15. maja 1955, ves dolg pa plačan leta 1959.

Ko je bil dolg za cerkev plačan, gradbena žilica pri g. Kebetu ni ugasnila. Takoj je začel misliti na gradnjo novega konventa za sestre. Konvent je bil dograjen in blagoslovljen 22. februarja 1964.

Šesti župnik je bil Fr. Ferdinand B. Demsher, od 1966 do 1983. Sedmi župnik-administrator je bil Fr. Robert J. Ahlin, od 1983 do 29. oktobra 1993.

O delu, skrbeh, veselju pri delu v fari, o zaključku farne šole 1971, o odstranitvi šolske zgradbe, župnišča, novem parkališču, o priljubljenih verskih predavanjih g. Ahlina v cerkveni dvorani in drugih skrbnih delih obeh župnikov, morete brati v lepo pripravljeno brošuri: Saint Mary Assumption Parish, izdani za zaključek fare 29. okt. 1993.

Naj bo na koncu dodano nekaj statistike fare od 1897 do 1993.

Nove maše v fari: Za časa župnikovanja g. Kebeta je bilo pet novih maš, ena pa kasneje: 1937: Fr. Herman Golobic; 1939: Fr. Wm. Cadonic in Fr. Nikolaj Staresinic; 1942: Fr. Rudolph Flanik; 1943: Fr. Edward Staresinic; 1978: Fr. Richard Yagesh.

Dvanajst deklet je vstopilo v samostane: Golobic, DeKleva, Panian, Golobic, Fortun, Sumic, Slaney, Cesnik, Krohe, Zugell, Cvetic, in Miketic.

Brat Raymond Lauric je vstopil k karmeličanom.

Morda bo koga zanimala naslednja statistika: Od 1897 do 1993 je bilo v župniji 2007 porok, 4759 krstov in 1872 pogrebov.

MALI OGLASI

Assortment of Tools for Sale Garden tools and two lawn mowers. Everything must go. Please call 486-8241 or 261-3006 and let phone ring a while

Receptionist — Monitor Part time. 5 do 11 p.m. 3-4 days a week. In beautiful senior surroundings. Call 383-1459 and ask for Florence.

(x)

Misijonska srečanja in pomenki

1011. Usmiljenka sestra Marjeta Mrhar se

zahvaljuje dobrotnici, sošolki iz Montreala, za dar kan. tisoč dolarjev 24. oktobra z lepim pismom: »Po posredovanju g. W. sem prejela dragoceni dar. Prišel je kot naročen, ker sem ravno dobila račun za mleko v prahu za naše podhranjene otročičke. Bog in Brezmadežna naj velikodušen dar tisočkrat povrneta, čuvata zdravje v družini, da boste mogli še veliko dobrega napraviti za bližnjega. Obljubljam poseben spomin v molitvi.

Pri nas se na otoku začenja vroča sezona in bolnikov je več kot ponavadi. V ambulanti jih je vsak dan vsaj 300. Treba je kar resno delati, da smo kos zahtevam vseh bolnikov. Po odhodu slovenskih laičnih misijonarjev sem sedaj sama s 4 domačimi dekleti. Med bolniki so nekateri zelo težki slučajji, saj daleč naokoli ni nobenega zdravnika.

Ljudje so tukaj večkrat bolj lačni kot siti, zato najdejo tudi boleznj v njih ugoden teren. Veliko je podhranjenih otrok, gobavcev in jetičnih. Vsem skušamo po svojih močeh pomagati, seveda z Vašo pomočjo, saj sami smo praznih rok, a svoje življenje z veseljem podarjamo tem, h katerim smo poslani.

Vsak dan se Bogu zahvaljujem za misijonski poklic, saj je letos preteklo že 32 let, kar sem na Madagaskarju. Bogu sem hvaležna za vse in sem kar malo ponosna na naše Sloven-

ce, da me podpirate s svojimi darovi. Saj dosedaj sem vedno dobila in imela dovolj za nakup najosnovnejših stvari in zdravila, da smo lahko pomagali bolnikom. Seveda pa je naš način zdravljenja preprost, saj delamo brez vsakih aparatov in analiz. Treba je kar na oči ugotoviti, kaj je bolniku in potem po svoji vesti in zmogljivosti pomagati bolnikom do zdravja. Ljudje so nam zelo hvaležni in nas imajo radi.

Naša postojanka je na deželi in smo šele letos dobili vodovod. Elektrike, telefona in pošte pa še nimamo. Za ambulanto in sestrsko hišo smo kupile sončne celice in pretekli teden jih je namestil in napeljal strujo elektrotehnik iz Avstrije, ki ima sestro usmiljenko tukaj in je prišel za en mesec na dopust, pa od jutra do večera trdo dela, da bo na vseh naših postojankah napeljal elektriko. Tako vidite, da nam Bog pomaga po ljudeh dobre volje.

Jaz sem, hvala Bogu, drugače kar zdrava, le noge postajajo bolj trde, pa kaj hočemo pri 70 letih. Bogu sem hvaležna za vsak dan, ki ga preživim med ubogimi. Upam, da Bog bdi nad nami vsemi, kjerkoli in kadarkoli ga potrebujemo. Preizkušeni smo v življenju vsi, čeprav na različne načine. Svojo moč črpamo v veri, saj je pred nami šel Kristus, ki nas vabi »svoj križ sprejeti slednji čas in ga za Njim nositi«. Kot

je naš rajni škof dr. Gregorij Rožman v svojem geslu poudarjal: Križa teža in plačilo! Večno veselje je pred nami.

Naj končam te vrstice še enkrat z iskrenim 'Bog povrni' in lepim pozdravom od

s. Marjete Mrhar.«

Če si bo dr. Sonja Masletova zdravstveno opomogla in se vrnila na Madagaskar, bo njena prisotnost za bolnike v raznih postojankah usmiljenk zelo blagodejna.

V Sloveniji je odšel v večnost

MZA sodelavec, upokojeni župnik Rudolf Urbič, ki je umrl 31. oktobra, o katerem je 4. novembra v Ameriški Domovini lep sestavek objavil župnik dr. Pavel Krajnik iz Loraina, Ohio. Vzdrževal je zadnja leta v Afriki domačega bogoslovca in daroval je za vzdrževalnico del nabirke svojih ameriških znamk. Pokopali so ga v rojstni fari sv. Nikolaja v Sevnici ob Savi. Želel je še enkrat na obisk v ZD, če bi se zdravstveno okreplil. Naj počiva v miru!

Med lepim cvetjem, ki ga tako ljubita vse življenje, je slovenski garač Janez Prosen s svojo ženo Marijo praznoval 80-letnico življenja. Iz Krke na Dolenjskem je v ZD prišel kot vsi begunci pred leti in njegova ljubezen do domovine in cvetja je delo slovenske lepote na Slovenski pristavi, kjer se tolikokrat vsako leto srečujejo na najrazličnejših prireditvah naši rojaki iz Clevelanda in okolice. Prelepo cvetje pri kapelici ne more nihče, ki ga je enkrat občudoval, pozabiti. Je tam pod tablico z napisom v spomin padlih domobrancev, ki že leta nas vse spominja, na kar v domovini sedaj mislijo, ko po celi Sloveniji kot gobe po dežju blagoslavljuje nove tablice z imeni vseh, ki jih je rdeča revolucija uničila.

Te dneve, ko sem v Sloveniju bral o Pirkovičevi vlogi v enem kraju, sem se spomnil na dr. Preobraženskega, ki nas je prihajal eno leto ruščino učiti v ljubljansko teologijo in je v prvi lekciji na tablo zapisal besedo »čort«, kar pomeni »hudič«. Pod tem imenom je nastopal rajni Pirkovič iz Šentjerneja, ko je kot Savel v Kristusovem času iskal kristjane, da bi jih uničil.

Dragi Janez in Marija, naj Vaju Bog še dolgo ohranja z Vajinim cvetjem in ljubeznijo nam vsem v vzpodbudo!

Darovali so zadnje tedne

preds. ga. Marica Lavriša iz Clevelanda za sv. maše. Bila je operirana na očesu in molimo zanjo, da se čimpreje pozdravi.

Po g. Maroltu je darovala Marija Zupančič za vse \$25 in Marija Marolt za vse \$50. Za o. S. Rozmana mesečni obrok \$30 Neimenovana, kar za 1993 pošiljamo njemu s čekom MZA v teh tednih kot dodatek zanj za 12 mesecev \$360. N.N. iz Ontarija \$100 kan. za vse, N.N. iz Alberte za vse kan. \$100.

Henry Stalzer z družino iz Danbury, Conn., je daroval \$400, za vzdrževanje novega kandidata v ljubljanskem se-

menišču \$300 in \$100 za vse. Pauline Vrečar in Mary Kette iz Bessemer, Pa., sta darovali \$50 za najbolj potrebnega misijonarja. Veronika Oven iz Monterey, Kalif., za vse \$125.

Frank in Jelka Kuhelj iz Clevelanda sta darovala stotak kot dar njenemu letošnjemu novomašniku in \$300 za novega bogoslovca, ki ga želita tokrat iz Ljubljane. France in Anica Želko iz Willowdale, Ontario, sta žrtvovala letno vzdrževalnico za njunega kandidata v Afriki, v znesku ZD \$300.

Sestra Ivana Cvijin iz Subotice je poslala spet lepe znamke in MZA ji je poslala stotak za njeno delo sredi ubogih. Rabljene znamke je poslala tudi s. Benigna Šteh iz Keimoes, Južna Afrika, kjer so te dneve z novo ustavo ukinili apartheid in dali črnim državljanom volilno pravico.

Razdelitev pomoči MZA 1993

je pripravljena in blagajnik Rudi Knez je že dobil naročilo za nabavo čekov v clevelandski banki. Vse bogoslovne vzdrževalnice, ki smo jih doslej prejeli in vsa pomoč našim misijonarjem(-kam) na terenu je upoštevana. Posebni darovi posameznikom so dodani poedincem in poedinkam k MZA daru za vse. Duhovniki, bratje in sestre prejmejo letos spet vsak po \$500 v ZD valutni, laični misijonarji(-ke) pa po \$250.

Kar bomo prejeli za koga še do konca tega leta, bomo poslali naknadno. MZA se priporoča. Samo pošljite vsi, ki misijone ljubite!

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Novi grobovi

Frank Justin

Umril je 78 let stari Frank Justin, mož Josephine, roj. Vidmar, oče Sharon Stupica in Franka ml., 4-krat stari oče, 2-krat prastari oče, brat že pok. Josepha. Pogreb je bil 24. novembra iz Želetovega zavoda na E. 152 St. s sv. mašo v cer-

kvi sv. Križa in pokopom na Vernih duš pokopališču. Družina bo hvaležna za darove v pokojnikov spomin župniji sv. Križa.

Dorothy Zupancic

Umrila je Dorothy Zupancic, rojena Kuhel, prej poročena Sawicki, mati RONALDA S. Sawicki in Alana Zupancic, 2-krat stara mati, sestra ANNE PIZEM, JOSEPHA, MARY P. PESH, RAYMONDA ter že pok. ANTONA, CHARLESA, ANGELE ZUST, JOSEPHINE in EDWARDA. Pogreb je bil 22. novembra iz Grdina-Faulhaber zavoda na Lake Shore Blvd. s sv. mašo v cerkvi sv. Križa.

Bessie Brozovich

Dne 17. novembra je umrla 73 let stara Bessie Brozovich, rojena Madich, vdova po Johnu, mati KATHRYN PIKOVNIK, 4-krat stara mati, sestra ANNE MENHART, CHARLESA, STEVEA, HELEN MAYER, NICKA ter že pok. MILDRED DEMCHAK in STELLE VRCIC. Pogreb je bil 20. novembra s sv. mašo v cerkvi sv. Kristine in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Frank Yakos

Umril je 86 let stari Frank Yakos, vdovec po Josephine, oče BETTY PUTRICH, 5-krat stari oče, 7-krat prastari oče, brat JOHN, JACKA KURETA, JOSEPHINE EMSER ter že pok. JOSEPHA in TONYJA. Pogreb bo iz Brickmanovega zavoda jutri, v petek, v cerkev Marije Vnebovzete dop. ob 10. in od tam na Vernih duš pokopališču. Ure kropljenja so danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Charlotte Germ

Umrila je 79 let stara Charlotte Germ, rojena Walter, žena WILLIAMA, mati BETTY WALTER-MENENTOWSKI, PATRICIE FAUST ter že pok. ROBERTA in WILLIAMA, 4-krat stara mati, 6-krat prastara mati, sestra HENRYJA, FRANKA, ANN JASTERBESKI in HELEN FLICK. Pogreb je bil 17. novembra iz Zak zavoda na 6016 St. Clair Ave., kjer so bili pogrebni obredi, s pokopom na Kalvarije pokopališču.

Podpirajmo slovensko-ameriško skupnost!

Vladimir M. Rus

Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

300,000

DOBITNIKOV DNEVNO

Sodelujte pri dobitkih

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.

St. Clair Auto Parts

Thanksgiving
Greetings to All!

COMPLETE LINE OF
AUTO PARTS & ACCESSORIES

Monday-Friday 8:30 a.m. to 6 p.m.
Saturday 8:30 a.m. to 5 p.m.

6011 St. Clair Ave.
391-4450

DALE LUNDER